ΡΕΣΙΤΑΛ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ

12 - 3 - 66

1	205	Πῆρα τούς δρόμους τοὐρανοῦ
2	216	Κουράστηκα νά σέ κρατῶ
3	230	Στοῦ κόσμου τήν ἀνηφοριά
4	243	Στό περιγιάλι
5	255	Ροδόσταμο
6	271	Καϋμός
7	285	Ἐκκρεμές
8	297	Λειτουργία
9	310	Στρῶσε τό στρῶμα σου
10	324	Η Μπαλάντα τοῦ Ἀντρίκου
11	338	Χάθηκα
12	348	Δακρυσμένα μάτια
13	360	Βράχο - Βράχο (σόλο Γιῶργος)
14	375	Μαργαρίτα - Μαργαρώ (σόλο Ἄσσα)
15	390	Ἀπαγωγή (σόλο Ἄσσα)
16	405	Εἶχα φυτέψει μιά καρδιά (σόλο Ἄσσα)
17	418	Μέσα στά μαῦρα σου μαλλιά (σόλο Ἄσσα)
18	435	Κοιμήσου ἀγγελούδι μου (σόλο Ἄσσα)
19	451	Ἀπρίλη μου (σόλο Γιῶργος)
20	463	Βάρκα στό γιαλό (σόλο ἡ Ἄσσα)

18

Τραγουδίστριες κάθε μιά και άλλο

Τραγούδι του Μίκη

Αύξ. αρ.	Μήκος Μαγνητοφώνου	Τραγουδίστρια	Τραγούδι
1)	320	Μαρία Φαραντούρη	Όνειρο κακό
2	343	Ντόρα Γιαννακοπούλου	Το γελαστό παιδί
3	363	Μαίρη Λίντα	Απαγωγή
4	382	Γιοβάννα	Μυρτιά
5	405	Νανά Μούσχουρη	Είσουν καλός
6	435	Μελίνα	Αγάπη μου
7	452	Τζένη Βάννου	Μη με ρωτάς
8	472	Κλειώ Δενάρδου	Βάρκα στο γιαλό
9	487	Γιώτα Λύδια	Ο ουρανός είναι [illegible]
10	508	Σούλα Μπιρμπίλη	Στράτα τη στράτα
11	531	Δέσποινα Μπεμπεδέλη	Νανουρισμα
12	564	Νίκη Καμπά	Μαργαρίτα Μαγιοπούλα
13	582	Γεωργία Κορώνη	Μάννα μου Παναγιά
14	602	Λόλα Τσακίρη	Ροδόσταμο
15	627	Πόλυ Πάνου	Σε ποιό βουνό
16	648	Άννα Μαντικιάν	Έρμε ο θάνατος
17	693	Gloria Lasso	Lune de miel
18	710	Dalida	Sirtaki

ΜΙΚΗ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ

ΠΡΩΤΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

ΧΡΥΣΟΠΡΑΣΙΝΟ ΦΥΛΛΟ

Τραγουδοῦν:

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΜΠΙΘΙΚΩΤΣΗΣ

καὶ

ΜΑΡΙΑ ΦΑΡΑΝΤΟΥΡΗ

COLUMBIA

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

COLUMBIA

Συνέχεια

Κατάσταση πολιορκίας. Ορατόριο (Μαρίνα) 1

Πρώτη συμφωνία στον Αβέρωφ (Θεοδωράκη) 2

Αρκαδία II (Μ. Ελευθερίου) 8

» » III Για τη Μάννα κ' τους φίλους (Θεοδωράκη) 6

» » IV (Ανδρέα Κάλβου Ωδές) 3

» » V Πνευματικό Εμβατήριο Ορατόριο (Σικελιανού) 1

» » VI Θούριον » (Θεοδωράκη) 1

» » VII Συνθετικό έργο 1
ό Εσπερών (Σινοπούλου)

» » VIII 2
Μηδ' κ' Χάρης 1944 (Αναγνωστάκη)

» » IX Η Μητέρα του εξορίστου (Καλαντζή) 1

» » X Ονομάζομαι Κ.Σ., είχα 3 ζωές (Θεοδωράκη) 2

Ωρωπός (Θεοδωράκη) 2

Νέγρικα τραγούδια (Μετάφραση Τραγανού) 3

«Ραβέν» (Σεφέρη) Συνθετικό έργο 1

Τα τελευταία 101 τραγούδια κ' ορατόρια έγραψα μετά τη κήρυξη της Δικτατορίας τα τελευταία τρία στη φυλακή κ' στην εξορία. (Από τον «Ήλιο κ' χρόνο» μέχρι το «Ραβέν»)

Σύνολο έργων 251

Δεν περιλαμβάνονται 1) τα συνθετικά έργα 2) Η μουσική των Αρχαίων τραγωδιών 3) Τα Μπαλέτα κ' 4) Η μουσική των φιλμ

ΕΙΡΤ 4

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

CANTO GENERAL
ΕΝΑΣ ΟΜΗΡΟΣ
ΡΩΜΗΟΣΥΝΗ
MAUTHAUSEN
ΛΟΡΚΑ
ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΔΡΕΑ
ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΟΛΙΟΡΚΙΑΣ
ΤΑ ΛΑΪΚΑ
Ο ΗΛΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΧΡΟΝΟΣ
1Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ
ΣΟΥΙΤΑ No1
ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ
ΕΠΙΦΑΝΙΑ
ΕΠΙΦΑΝΙΑ-ΑΒΕΡΩΦ
ΛΙΑΝΟΤΡΑΓΟΥΔΑ
ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙ
ΟΜΟΡΦΗ ΠΟΛΗ
ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ
ΓΕΙΤΟΝΙΑ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ
ΜΙΚΡΕΣ ΚΥΚΛΑΔΕΣ
ΛΙΠΟΤΑΚΤΕΣ
ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ ΦΕΓΓΑΡΙΑ
ΠΟΛΙΤΕΙΑ
ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΟΣ

ΟΚΤΩΒΡΗΣ 78
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΕΜΒΑΤΗΡΙΟ
OEDYPUS TYRANNOS
3η ΣΥΜΦΩΝΙΑ
ΣΟΝΑΤΙΝΑ No1
ΣΟΝΑΤΙΝΑ No 2
ΤΑ ΛΥΡΙΚΑ
ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ
ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ
ΑΡΚΑΔΙΑ II - III
ROMANCERO GITAN
ΤΑΞΙΔΙ ΜΕΣ ΣΤΗ ΝΥΧΤΑ
7η ΣΥΜΦΩΝΙΑ
ΗΛΕΚΤΡΑ, ΜΠΑΛΛΕΤΤΟ
ΚΑΣΣΙΑΝΗ, ΧΕΡΟΥΒΙΚΑ, ΣΕ ΥΜΝΟΥΜΕΝ
ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ
ΑΡΚΑΔΙΑ VI-VIII
ΠΡΟΔΟΜΕΝΟΣ ΛΑΟΣ
ΕΧΘΡΟΣ ΛΑΟΣ
ΜΠΑΛΛΑΝΤΕΣ
ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΕΞΟΡΙΑΣ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΑΝΑΓΟΥΛΗ
ΚΑΤΑ ΣΑΔΔΟΥΚΑΙΩΝ
ΡΑΝΤΑΡ

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

ΕΠΙΒΑΤΗΣ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΚΑΡΥΩΤΑΚΗΣ

ΟΙ ΙΠΠΗΣ

ΣΕΡΠΙΚΟ

ΑΡΚΑΔΙΕΣ Ι, VII, VIII

ΠΙΚΡΟΣΑΒΒΑΤΑ

ΝΥΧΤΑ ΘΑΝΑΤΟΥ

ΔΙΟΝΥΣΟΣ

ΦΑΙΔΡΑ

Πολιτεία β'

Φεβρουάριος 1965

1) Γωνιά Γωνιά ✓

Δημ. Χριστοδούλου

Γωνιά-γωνιά σέ καρτερῶ
γωνιά-γωνιά σέ ψάχνω
ψάχνω νά βρῶ τά μάτια σου
κι' ἑκατόν καημό τά χάνω

Πάνε οἱ ἀφώνεται δροσιά
κι' ἀπ' χιονιάς σφυρίζει
καί τ' ὄνειρο μου χάνεται
ποῦ ἐκεῖ δέν γυρίζει

Γωνιά-γωνιά σέ ζήτησα
γωνιά-γωνιά σέ βρῆκα
σοῦ γνεψα τά μάτια σου
καί σύ καημούς σου μοῦ 'πες

✓2) Εἶναι μακρύς ὁ δρόμος σου

Πάνου Κουκιόπουλου

Σκίσε γλυκιά τόν ἥλιο
καί πάρε τό ρετσίνι
γλυκό κρασί μέ τόν καιρό
ὁ πόνος σου νά γίνει

Εἶναι μακρύς ὁ δρόμος σου
κι' ἡ ὑπομονή σου λίγη
χτυπῶ δυνά τή πόρτα σου
κι' ἀγέρας τήν ἀνοίγει

Κι' ἄν εἶν' τό τζάκι σου σβυστό
κι' ἀρνιέμαι νά τ' ἀνάψω
μόνη μου χάρη ἀπ' τόν Θεό
νά μή μπορῶ νά κλάψω

✓3) Βραδιάζει

Δημ. Χριστοδούλου

Ξημέρωμα σέ ζήτησα
τό δειλινό σέ βρῆκα
καί στή καρδιά σου μίλησα
στή μαύρη μοῖρα μπῆκα

Τά μάτια σου ἐγύρισες
τότε νά σέ ρωτήσω
κι' ἔμ' τ' ὄνειρο γλυκό
ποῦ φαγκώτ' κρατήσω

Βοριάς κτυπᾶ τή πόρτα μου
καί στή ψυχή μου ἀγγίζει
καί στά πικρά τά μάτια μου
σιγά σιγά βραδιάζει

V 4) Στράτα τη στράτα

Ν. Γκάτσου

Σ' αυτόν τον δρόμο πού διάλεξες και πας
Γράψε τ' όνομα σου την ζωή
κι το βρίσει ο ήλιος [illegible] κι η γη

Στράτα τη στράτα σου τό 'χω πει
λάμπουν τα κλαίτα σαν αστραπή
Στράτα τη στράτα σου τό 'χω πει
φλόγουν τα κλαίτα σαν αστραπή

Σ' αυτό το δρόμο πού διάλεξες και πας
κύττα και προφθάσεις τον καιρό
πού είναι σαν το κύμα τ' αλμυρό

Στράτα τη στράτα σου τό 'χω πει
καίνε τα κλαίτα σαν αστραπή
Στράτα τη στράτα σου τό 'χω πει
φλόγουν τα κλαίτα σαν αστραπή

Σ' αυτόν τον δρόμο πού διάλεξες και πας
πέρασα κι εγώ κάποια βραδυά
μέ το φεγγάρι την αμμουδιά

3) Πήρα τούς δρόμους τ' ούρανοῦ

Τ. Λειβαδίτη

Νάχα δυό χέρια δυό σπαθιά
νά σέ σκεπάσω άγάπη μου
καί μή σ' άγγίζει ό πόνος
Νάμουν άητός νάχα φτερά
καί νά σέ πάρω μακρυά
καί μή σέ βρίσκει ό χρόνος

Έγινε ή μέρα μας πικρή
κι άρχισε νά βραδυάζει
μές τό τραγοῦδι τό αἷμα μου
~~[illegible]~~ κόμπο τό κόμπο στάζει

Πήρα τούς δρόμους τ' ούρανοῦ
καί σύννεφα τή νύχτα
μίλησα μέ τ' άστέρια
έψαξα Νότο καί Βοριά
γιά νά σοῦ φέρω τή χαρά
μά έμειναν άδεια χέρια

Έγινε ή μέρα μας πικρή
κι άρχισε νά βραδυάζει
μές τό τραγοῦδι τό αἷμα μου
~~[illegible]~~ κόμπο τό κόμπο στάζει

4) Ο ήλιος έπεσε βαρύς

Γερ. Σταύρου

Ο ήλιος έπεσε βαρύς
στό κάθε μας δρομάκι
κι' ένα τραγουδάκι δέν μπορεῖ
σέ άνοίξει τό μεράκι

Κλειστά τά σπίτια σκοτεινά
οί τοῖχοι ραγισμένοι
μά ή καρδιά πού άγρυπνάει
χωρίς χαρά δέν μένει

Μαράθηκε τό γιασεμί
κι έστέρεψε ή βρύση
πικρό γιά όλους τό ψωμί
κι ό ήλιος πάει καί σβήνει

Κλειστά τά σπίτια σκοτεινά
οί τοῖχοι ραγισμένοι
μά ή καρδιά πού άγρυπνά
χωρίς χαρά δέν μένει

5) Ὄνειρο κακό
Ν. Γκάτσου

Ἔσπα στό κῆπο σου χορτάρι
κάρτσαι τό βράδυ τά πουλιά
τώρ' πού φεγγάρι σέ πάρει
πλάκωσε τοῦ κόσμου ἡ σκοτεινιά;

Πῆ νύχτας τό μαγκόνι
παγώνει ὁ οὐρανός
εἶν' ἡ ἀγάπη σκόνη
καί τ' ὄνειρο κακό

Κύλησαν τά νειάτα στό ποτάμι
πέρασε ὁ καιρός ἀνηφοριά
ἤμουνα στόν ἄνεμο καλάμι
ἤσουνα στή πόρτα [illegible]ιγαριά

Στῆ νύχτας τό μαγκόνι
παγώνει ὁ οὐρανός
εἶν' ἡ ἀγάπη σκόνη
καί τ' ὄνειρο κακό

6) Τό Ἐκκρεμές
Ν. Γκάτσου

Ἦρθα σάν τό μάρο
στήν Ἀκρογιαλιά
ἦρθα νά σέ πάρω
μακριά φιλιά

Ἦρθα νά σέ πάρω
μακριά φιλιά
ἦρθα σάν τό μάρο
στήν Ἀκρογιαλιά

Εἶν' ἡ ζωή μέ τ' ὄνειρο δεμένη
ἔλα καί σύ χαρά μας περιμένει
τ' ὄμορφο ταξίδι καί τ' ἀλαργινό
ἔχω μιά σχεδία τόν αὐγερινό

Τά φτερά μου ἀνοίγω βοήθα με κι ἐσύ
φτάνομε σέ μιά στάσιμο μας νησί
" " " "
τά φτερά μου ἀνοίγω βοήθα με κι ἐσύ

Εἶν' ἡ ζωή μέ τ' ὄνειρο δεμένη
ἔλα καί σύ χαρά μας περιμένει
τ' ὄμορφο ταξίδι καί τ' ἀλαργινό
ἔχω μιά σχεδία τόν αὐγερινό

Χρυσοπράσινο φύλλο

814

1) Μανούλα μου ο γυιόκας σου

Μίκη Θεοδωράκη

Μάνουλα μου ο γυιόκας σου
πού έφυγε στα ξένα
βλέπει τη νύχτα μοναχός
βλέπει τόν πόνο μόνος
τόν γνώνει ο ξενητεμός
και τόν δέρνει ο πόνος

Μανούλα, Μανούλα πού 'ναι ο γυιόκας σου
" " " ο βασιλιάς σου
πού 'ναι τα σκέρτσα τα γραπτά
πού 'ν' ή ζωή κι ο βιός σου

Μανούλα στείλε τα πουλιά
" στείλ' τα χελιδόνια
να με ξυπνάνε την αυγή
πάρχονται στα όνειρα μου
να μη με παίρνει η απαντοχή
κάνει βουνό η καρδιά μου

Μανούλα, Μανούλα πού 'ναι ο γυιόκας σου
" " " ο βασιλιάς σου
πού 'ναι τα σκέρτσα τα γραπτά
πού 'ν' ή ζωή κι ο βιός σου

896

2) Ματωμένο φεγγάρι (Ν. Γκ

Έτσι κρατούσε, έτσι κρατούσε τό μαχαίρι
τόλμοι κρατούσε, τόλμοι κρατούσε τό σπαθί
και για σου κράτησα τό χέρι
τό χέρι μου να ξεσταθεί

Αγάπη μου, αγάπη μου, θα σου μιλήσω τώρα
για τη χαρά την ώρα και για τη λευτεριά
Αγάπη μου, αγάπη μου, στη σκλαβωμένη χώρα
θα σταματήσει η μοίρα κι θάρθει λευτεριά

Είν' τό φεγγάρι ματωμένο κιό ήλιος είναι σκοτεινός
και μέσ' τη νύχτα περιμένω κάνοίξει πάλι ο ουρανός

Αγάπη μου, αγάπη μου, θα σου μιλήσω τώρα
για τη χαρά την ώρα και για τη λευτεριά
Αγάπη μου, αγάπη μου, στη σκλαβωμένη χώρα
θα σταματήσει η μοίρα κι θάρθει λευτεριά

976 3) Τό Χελιδονάκι

Π. Μαγένη

Κρασί νά δώσης τής πικρής τό στήθος της φουντώνει
σάν τήν φιλάς στόν ύπνο τη καί σφίξει τό σεντόνι

Δώσε καί στόν Άρχάγγελο σάν θάρθη νά σέ πάρη
γιά νά σού κάνη τή [illegible] τήν ύστερνή του χάρη

Πιέ χελιδονάκι πιέ γλυκό κρασί Πιέ γιά νά μεθύσης μέσα στό φιλί

Κρασί νά δώσης τής σκληρής νεράιδας νά ζυγώση
τή νύχτα νά τή χαίρεσαι μή φύγη καί σβήση

Δώς καί στόν Άρχάγγελο σάν έρθη νά σέ πάρη
γιά νά σού κάνη τήν ύστερνή του χάρη

Άχ χελιδονάκι πίνει τό κρασί
Κείσαι μεθυσμένο πιό τό φιλί

4) Τό Χρυσοπράσινο φύλλο

Π. Μαγένη

Ή τής λεμονιάς, τής έληάς ή τής άμυγδαλιάς, τής χαρουπιάς
ή τού θύμου, τού κυπαρισσιού, τών πασχαλιών ή τής δάφνης
Χρυσοπράσινο φύλλο ριγμένο στό πέλαγος

Ή τού ξεραμένου λιβαδιού ή τής πικραμένης Παναγιάς
ή τού λίβα τ' άδικου χαμού τ' άγριου καιρού τών ήφαιστείων
Χρυσοπράσινο φύλλο ριγμένο στό πέλαγος

Ή τών κοριτσιών πού γελούν ή τών άγοριών πού μετρούν
ή τού μύρου τών χαιρετισμών ή πρός τής δημιουργίας ή τού όνείρου
Χρυσοπράσινο φύλλο ριγμένο στό πέλαγος

Ἀρκαδία

-I-

Ὦ Βουνά πανάρχαια, τῆς Ἀρκαδίας βουνά
Βουνά περήφανα, βουνά ἀνυπότακτα, τίμια βουνά
Ἡ τιμή ἀκρίβυνε, ἡ τιμή λιγόστεψε, ἡ τιμή πέθανε
Ἕνα πακέτο πουλάει, τὸ δικό μου τὸ παιδί (παιδί πουλάει)
κι ἐγὼ δεμένος κοιτάζω (δίς) τὰ ἔλατα
ἄλλη ἐλπίδα δὲν ἔχω ἀπὸ τὰ δένδρα

-II-

Ὁ γιός μου εἶναι ἑπτὰ χρονῶν, ὁ γιός μου εἶναι ἐννιὰ χρονῶν
ἐννιὰ χειμῶνες ἐννιὰ καλοκαίρια. Τοῦ βάλαμε στὸ βλέμμα κεραυνό
τὶς θάλασσες κρατάει στὰ δυό του χέρια (δίς)
Τὰ χέρια του τὰ σήκωσαν ψηλά (δίς) τὴ πλάτη του κολλήσανε στὸν τοῖχο
μετρᾶνε τὴν ἀνάσα του τὸν ἦχο
κι ἀνασκαλεύουν τὴ μικρή του τὴ καρδιά (δίς)
νὰ ζούσαμε σὲ γκέττο ἑβραϊκό (δίς)
μὲ γύρω Γερμανοὺς φρουροὺς θηρία
Ζάτουνα 1968 τὴ τρίτη μου περνᾶμε ἐξορία

-III-

Ψηλὰ στὴ Ρωσία τὰ χιόνια, ἐκεῖ ποὺ φυσάει ὁ βορηᾶς
τὸ ξανθὸ γένος ν' ἔρθη αἰώνια, προσμένει ὁ δόλιος ὁ ραγιᾶς (δίς)
Ἀγάπες τραγούδια [illegible] μᾶς στέλνουν καὶ λόγια κούφια
στοῦ Φαλήρου μεριὰ τὰ μουσούδια οἱ ἄλλοι μᾶς στέλνουν θωρηκτά (δίς)
ραγιάδες πονοῦν καὶ στενάζουν, πάει καὶ τούτη ἡ γενιά
παράδεισο ὅλοι μᾶς τάζουν στὰ 1999 (δίς)

IV

Στὴ Δύση

Ἡ ἀκοή σου Δύση βούλωσε, ἡ ὅραση σου Δύση σκεπάστηκε
ἡ κοινωνία τῆς καταναλώσεως πέπλο βαρὺ σκέπασε τὴν ἀκοή σου
πέπλο βαρὺ σκέπασε τὴν ὅραση σου, σκέπασε τὴ ψυχή σου
ὁ πολιτισμός σου ἐρείπια ποὺ κατοικοῦν, τὰ λόγια σου κουφάρια
ποὺ πετοῦν πάνω ἀπὸ τὰ ἔλη τῆς βιομηχανικῆς σου παραγωγῆς
κουβαλοῦν [illegible], γέμματα [illegible] (δίς)
Πεντακόσιες χιλιάδες νεκροὶ Ἰνδονήσιοι
στὴν Εὐρώπη στρατόπεδα συγκεντρώσεως
Πάλι στὴν [illegible] ἐξορίες, ὅμως ἐσὺ δὲν ἀκοῦς
ὅμως ἐσὺ δὲν βλέπεις (δίς), Πάνω σὲ μοντέλο 1969
τρέχεις μὲ 200 χιλιόμετρα πρὸς τὸ θάνατό σου

-V-

Ὁ Εὐρωπαῖος

Εἶμαι Εὐρωπαῖος ἔχω δύο αὐτιά, τὸ ἕνα [illegible] τὸ ἄλλο δὲ γροικᾶ
Ἀναστενάζει Τσέχοι, Ρῶσσοι, Πολωνοί, ὁ ἄνθρωπος πονάει πέρα ὁ οὐρανός
Ἀ[illegible] μαῦροι, Ἕλληνες Ἰνδοί, ἐμένα τί μὲ νοιάζει ἂς νοιαστεῖ ὁ Θεός (δίς)
Ἐκεῖ ψηλὰ στὸν οὐρανὸ ὑπάρχει κάποιο μυστικό
Εἶμαι Εὐρωπαῖος ἔχω δυὸ αὐτιά τὸ ἕνα μόνο ἀκούει ἀπὸ τὰ [illegible]
Τὴ πόρτα μου χτυπάει καὶ πάλι ὁ φασισμός, ὅμως σὲ τέτοιους ἤχους
εἶμαι ἐντελῶς κουφός. Ἔχω ἕνα αὐτί μεγάλο τὸ ἄλλο πολὺ μικρό
κι ἔτσι συνεχῶς τρώγω καρδιὰ πολιτισμό

ΙΑΚ. ΚΑΜΠΑΝΕΛΛΗ

ΜΑΟΥΤΧΑΟΥΖΕΝ

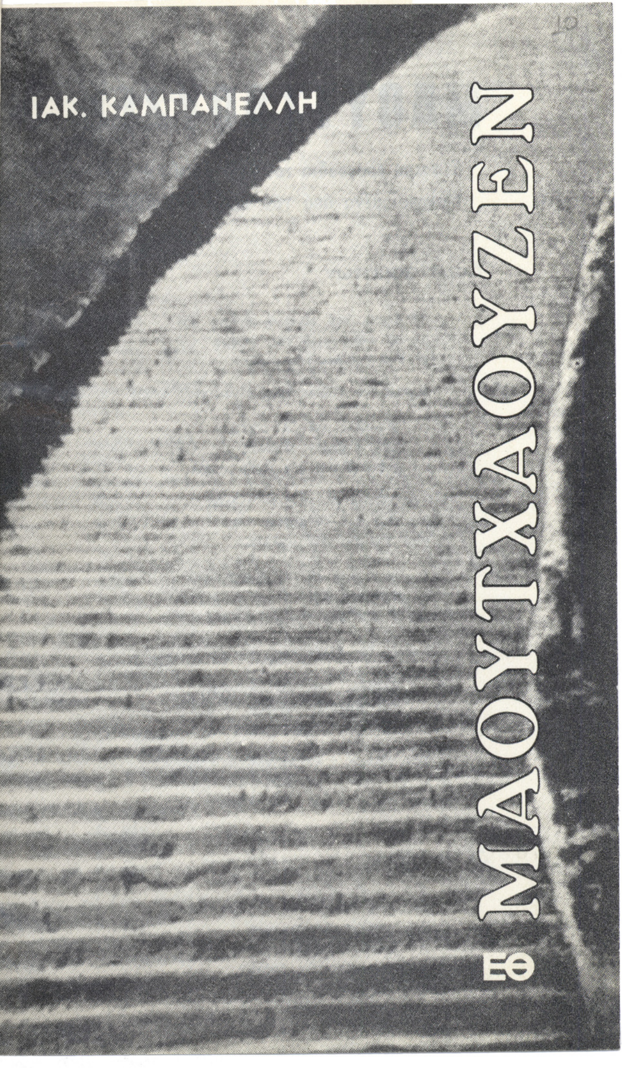

Όχι

ΜΑΟΥΤΧΑΟΥΖΕΝ

Τέσσερα τραγούδια τοῦ ΙΑΚ. ΚΑΜΠΑΝΕΛΛΗ
Μελοποιημένα ἀπό τόν ΜΙΚΗ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ

Ἄσμα ἀσμάτων

255 Τί ὡραία πού εἶναι ἡ ἀγάπη μου
μέ τό καθημερινό της φόρεμα
μ' ἕνα χτενάκι στά μαλλιά.

Κανείς δέν ἤξερε πώς εἶναι τόσ' ὡραία.

Κοπέλες τοῦ Ἄουσβιτς,
τοῦ Νταχάου κοπέλες
μήν εἴδατε τήν ἀγάπη μου;

Τήν εἴδαμε σέ μακρινό ταξείδι
δέν εἶχε πιά τό φόρεμά της
οὔτε χτενάκι στά μαλλιά.

Τί ὡραία πού εἶν' ἡ ἀγάπη μου
ἡ χαϊδεμένη ἀπό τή μάνα της
καί τ' ἀδελφοῦ της τά φιλιά.

Κανείς δέν ἤξερε πώς εἶναι τόσ' ὡραία.

Κοπέλες τοῦ Μαουτχάουζεν,
τοῦ Μπέτσεν κοπέλες
μήν εἴδατε τήν ἀγάπη μου;

Τήν εἴδαμε στήν παγερή πλατεία
μ' ἕν' ἀριθμό στ' ἄσπρο της χέρι
μέ κίτρινο ἄστρο στήν καρδιά.

340 Ὁ Ἀντώνης

Ἐκεῖ στή σκάλα τήν πλατειά
στήν σκάλα τῶν δακρύων
στό Βίνερ Γκράμπεν τό βαθύ
στό λατομεῖο τῶν θρήνων,

῾Εβραῖοι κι᾽ ἀντάρτες περπατοῦν
῾Εβραῖοι κι᾽ ἀντάρτες πέφτουν
βράχο στή ράχη κουβαλοῦν
βράχο σταυρὸ θανάτου.

᾽Εκεῖ ὁ ᾽Αντώνης τή φωνή
φωνή, φωνή ἀκούει
ὤ καμαράντ, ὤ καμαράντ
βοήθα ν᾽ ἀνέβω τή σκάλα.

Μά κεῖ στή σκάλα τήν πλατειά
καί στῶν δακρύων τή σκάλα
τέτοια βοήθεια εἶναι βρισιά
τέτοια σπλαχνιά κατάρα.

῾Ο ῾Εβραῖος πέφτει στό σκαλί
καί κοκκινίζει ἡ σκάλα
κι᾽ ἐσύ λεβέντη μου ἔλα ἐδῶ
βράχο διπλό κουβάλα.

Παίρνω διπλό παίρνω τριπλό
μένα μέ λέν ᾽Αντώνη
κι᾽ ἄν εἶσαι ἄντρας ἔλα ἐδῶ
στό μαρμαρένιο ἁλώνι.

῾Ο δραπέτης 373

῾Ο Γιάννος Μπέρ ἀπ᾽ τό βορριά
τό σύρμα δέν ἀντέχει
κάνει καρδιά κάνει φτερά
μές τά χωριά τοῦ κάμπου τρέχει.

Δόσε κυρά λίγο ψωμί
καί ροῦχα γιά ν᾽ ἀλλάξω
δρόμο νά κάνω ἔχω μακρύ
πάν᾽ ἀπό λίμνες νά πετάξω.

Φονιάς δέν εἶμαι χριστιανοί
θεριό γιά νά σᾶς φάω
ἔφυγ᾽ ἀπό τή φυλακή
στό σπίτι μου νά πάω.

῞Οπου διαβεῖ κι᾽ ὅπου σταθεῖ
φόβος καί τρόμος πέφτει
καί μιά φωνή, φριχτή φωνή
κρυφτεῖτε ἀπ᾽ τό δραπέτη.

Ἄ τί θανάσιμη ἐρημιά
στοῦ Μπέρτολντ Μπρέχτ τή χώρα
τό Γιάννο δίνουν στούς Ἔς - Ἔς
γιά σκότωμα τόν πᾶνε τώρα.

433 Ἅμα τελειώσει ὁ πόλεμος

Κορίτσι μέ τά φοβισμένα μάτια
κορίτσι μέ τά παγωμένα χέρια
ἅμα τελειώσει ὁ πόλεμος
μή μέ ξεχάσεις.

Χαρά τοῦ κόσμου ἔλα στήν πύλη
νά φιληθοῦμε μές στό δρόμο
ν' ἀγκαλιαστοῦμε στήν πλατεία

Στό λατομεῖο ν' ἀγαπηθοῦμε
στίς κάμαρες τῶν ἀερίων
στή σκάλα στά πολυβολεῖα.

Ἔρωτα μές τό μεσημέρι
σ' ὅλα τά μέρη τοῦ θανάτου
ὥς πού ν' ἀφανιστεῖ ἡ σκιά του.

Κορίτσι μέ τά φοβισμένα μάτια
κορίτσι μέ τά παγωμένα χέρια
ἅμα τελειώσει ὁ πόλεμος
μή μέ ξεχάσεις.

Τό στρατόπεδο συγκεντρώσεως κι' ἐξοντώσεως
Μαουτχάουζεν βρίσκεται στή βορειοδυτική Αὐ
Ἄνοιξε τό 1936 κ' ἔκλεισε τό Μάη τοῦ 1945.
Μαουτχάουζεν κλείστηκαν 270.000 αἰχμάλωτοι
λέμου, Ἑβραῖοι κι' ὅμηροι. Γλύτωσαν 33.000.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΘΕΜΕΛΙΟ

ΙΑΚ. ΚΑΜΠΑΝΕΛΛΗ: **ΜΑΟΥΤΧΑΟΥΖΕΝ**

ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 30

Ποιος τη ζωη μου;

ΠΟΙΟΣ ΤΗ ΖΩΗ ΜΟΥ
ΠΟΙΟΣ ΤΗΝ ΚΥΝΗΓΑ
ΝΑ ΤΗΝ ΞΕΜΟΝΑΧΙΑΣΕΙ ΜΕΣ ΣΤΗ ΝΥΧΤΑ
ΟΥΡΛΙΑΖΟΥΝ ΚΑΙ ΣΦΥΡΙΖΟΥΝ ΦΟΡΤΗΓΑ
ΣΑΝ ΨΑΡΙ Μ'ΕΧΟΥΝ ΠΙΑΣΕΙ ΜΕΣ ΣΤΑ ΔΙΧΤΥΑ
ΓΙΑ ΚΑΠΟΙΟΝ ΜΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΕΙΝ' ΑΡΓΑ
ΠΟΙΟΣ ΤΗ ΖΩΗ ΜΟΥ
ΠΟΙΟΣ ΤΗΝ ΚΥΝΗΓΑ;
ΠΟΙΟΣ ΤΗ ΖΩΗ ΜΟΥ ΠΟΙΟΣ ΠΑΡΑΦΥΛΑ
ΣΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΑ ΣΤΕΝΑ ΠΟΙΟΣ ΣΗΜΑΔΕΥΕΙ
ΠΟΥ ΠΗΓΕ ΑΥΤΟΣ ΠΟΥ ΞΕΡΕΙ ΝΑ ΜΙΛΑ
ΠΟΙΟΣ ΞΕΡΕΙ ΠΙΟ ΠΟΛΥ ΚΑΙ ΝΑ ΠΙΣΤΕΥΕΙ
ΠΟΙΟΣ ΤΗ ΖΩΗ ΜΟΥ ΠΟΙΟΣ ΤΗΝ ΚΥΝΗΓΑ;

ΟΔΟΣ ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ
1967

ΚΛΑΨΕ ΣΤΑ ΓΟΝΑΤΑ ΜΟΥ ΤΗΝ ΝΤΡΟΠΗ ΣΟΥ

ΤΩΡΑ ΘΑ ΓΡΑΨΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥ ΓΙΑ ΝΑ ΜΕ ΠΕΙΣΕΙΣ
ΟΣΑ ΘΥΜΑΣΑΙ ΚΙ ΟΤΙ ΑΚΟΥΣΕΣ ΠΙΚΡΟ
ΜΑ ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΕΧΟΥΝ ΕΦΕΔΡΕΙΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ
ΕΧΟΥΝ ΜΑΖΙ ΤΟΥΣ ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ
ΚΛΑΨΕ ΣΤΑ ΓΟΝΑΤΑ ΜΟΥ ΤΗΝ ΝΤΡΟΠΗ ΣΟΥ
ΘΑ ΣΟΥ ΤΡΥΠΑΩ ΤΟ ΚΕΦΑΛΙ ΜΕ ΚΑΡΦΙΑ
ΘΑΝΑΙ ΤΑ ΧΕΡΙΑ ΜΟΥ ΣΠΑΘΙΑ ΣΤΗΝ ΟΡΕΞΗ ΣΟΥ
ΦΙΔΙΑ ΘΑ ΤΡΕΧΟΥΝ ΜΕΣ ΣΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΑ ΚΛΕΙΣΤΑ

ΜΑΝΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ
1968

ΛΑΘΟΣ ΜΟΥ ΔΟΘΗΚΕ ΧΡΗΣΜΟΣ

ΛΑΘΟΣ ΜΟΥ ΔΟΘΗΚΕ ΧΡΗΣΜΟΣ
ΚΑΙ Σ'ΑΠΛΩΣΑ ΤΟ ΧΕΡΙ
ΚΙ ΟΠΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ Ο ΠΑΙΔΕΜΟΣ
ΦΥΤΡΩΣΕ ΚΙ ΕΓΙΝΕ ΚΑΫΜΟΣ
ΚΙ ΑΝΘΗΣΕ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

ΠΑΝΩ ΣΤΗ ΜΑΥΡΗ ΣΟΥ ΣΤΟΛΗ
ΣΤΟ ΜΑΥΡΟ Τ'ΑΛΟΓΟ ΣΟΥ
ΜΑΥΡΟ ΣΟΥ ΚΕΝΤΗΣΑ ΠΟΥΛΙ
ΚΑΙ ΚΟΚΚΙΝΗ ΑΝΑΤΟΛΗ
ΔΑΚΡΥ ΤΟ ΔΙΚΟ ΣΟΥ

ΠΗΡΕ ΤΗ ΝΥΧΤΑ Ο ΧΑΜΟΣ
ΚΑΙ Τ'ΟΝΕΙΡΟ ΜΑΧΑΙΡΙΑ
ΨΕΥΤΙΚΟΣ ΗΤΑΝ Ο ΧΡΗΣΜΟΣ
ΠΩΣ ΘΑ ΓΥΡΙΣΕΙ Ο ΠΟΤΑΜΟΣ
ΜΕ ΔΕΚΑ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΑ

ΜΑΝΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ
1969

ΧΑΡΑ ΧΑΡΑ

ΧΑΡΑ ΖΕΣΤΗ ΚΙ ΑΓΑΠΗΜΕΝΗ
ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΑΣΤΕΙΡΕΥΤΟ
ΣΕ ΧΕΙΛΙΑ ΧΕΙΜΕΡΙΝΑ
ΣΤΑ ΓΥΜΝΑ ΜΟΥ ΜΠΡΑΤΣΑ
ΤΟ ΕΙΔΩΛΟ ΣΟΥ ΣΥΝΤΡΙΒΩ
ΧΑΡΑ ΜΑΚΡΙΝΗ
ΣΑΝ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ ΑΠΕΡΑΝΤΗ
ΚΟΥΡΕΛΙ ΑΚΡΙΒΟ
ΤΗΣ ΠΙΚΡΗΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ
ΑΣΕ ΝΑ ΦΤΥΣΩ
ΤΟ ΦΑΡΜΑΚΙ ΤΗΣ ΨΕΥΤΡΑΣ ΣΟΥ
ΥΠΑΡΞΗΣ
ΑΣΕ ΝΑ ΟΡΑΜΑΤΙΣΘΩ
ΤΙΣ ΝΕΚΡΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΜΟΥ
ΑΝΕΠΙΗΗΤΟ ΚΥΜΑ ΤΗΣ ΝΕΙΟΤΗΣ ΜΟΥ
Ω ΨΥΧΗ ΤΗΣ ΑΓΩΝΙΑΣ
ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΗ.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ
1973

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ
ΜΗΠΩΣ ΖΟΥΜΕ Σ'ΑΛΛΗ ΧΩΡΑ
ΣΤΙΧΟΙ: ΜΑΝΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ
ΤΡΑΓΟΥΔΙ: ΜΑΡΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ

16 .. 17

16

1. ΚΟΣΜΕ ΑΣΩΤΕ

Κόσμε μόρτη,κόσμε ἀλήτη,
κόσμε,κόσμε ἄσωτε.
Δέν σέ νοιάζει ποιός πονάει
κι ἔχεις καί μᾶς κυβερνάει
τόν ἑκάστοτε.
Κόσμε ἄσωτε.

Κόσμε δέν παραγνωρίζω
πόσοι,πόσοι αἰσθάνονται.
Μά ὅσοι βλέπουν ἐξουσίες
μές στίς χάρτινες ἀξίες
σέ φαντάζονται.
Κόσμε ἄσωτε.

Κόσμε ἦρθα καί σέ βρῆκα
μέσα,μέσα στό ποτέ.
Κι εἶχες τήν ὀρφάνια σπίτια
κι εἶχες τό μηδέν γι'ἀλήθεια
καί τό κάποτε.
Κόσμε ἄσωτε.

2. ΜΗΠΩΣ ΖΟΥΜΕ Σ'ΑΛΛΗ ΧΩΡΑ;

Μήπως ζοῦμε σ'ἄλλη χώρα
καὶ δὲν τὸ γνωρίζουμε
καὶ μὲ φῶς καὶ μὲ ἀγέρα
τὶς ἀγάπες χτίζουμε;
Κάτι τέτοιο θὰ συμβαίνει
καὶ δὲν γονατίζουμε.

Μήπως ζοῦμε σ'ἄλλη χώρα
ποὺ δὲν φανταζόμαστε;
Μήπως εἴμαστε παγόνια
καὶ δὲν τὸ σκεφτόμαστε;
Κάτι ἀσφαλῶς συμβαίνει
καὶ ἀλλιῶς φαινόμαστε.

Μήπως ζοῦμε σ'ἄλλη χώρα
κι ὅλα μας τὰ χάσαμε
κι ἔτσι ἐξηγεῖται τώρα
στὸ μηδὲν ποὺ φτάσαμε;
Κάτι πρέπει νὰ συμβαίνει
ποὺ δὲν ἐξετάσαμε.

3. ΤΟ ΣΑΡΑΚΙ

Μὴν τὸ λὲς καὶ μὴν τὸ δεῖχνεις
τὸ σαράκι τῆς ψυχῆς,
γιατὶ κάπου ἂν ξεχωρίσεις
δὲν στὸ συγχωρεῖ κανείς.

Τῆς καρδιᾶς σου τὸ σαράκι
μὴν τὸ βλέπεις σὰν ἐχθρό.
Ἴσως νὰ συμβεῖ κι ἐσένα
στὴν πληγὴ νὰ βρεῖς γιατρό.

Ἂν θὰ μοιάσεις καὶ μ'ἐκείνους
ποὺ ἔζησαν νομοταγεῖς,
μιὰ ζωὴ χωρὶς κινδύνους
θὰ περάσεις μὲς στὴ γῆς.

4. ΜΕ ΤΗ ΖΥΓΑΡΙΑ ΣΤΟ ΧΕΡΙ

Τὴν καρδιά μου νά μποροῦσα
νά σοῦ τὴν ταχυδρομοῦσα.
Νά στή στείλω συστημένη
νά διαβάσεις τί συμβαίνει.

Μέ τή ζυγαριά στό χέρι
μοῦ 'στησες κρυφό καρτέρι.
Λές καί τῆς καρδιᾶς τά φύλλα
εἶναι βύσσινα καί μῆλα.

Τί καρδιά κακούργου νά 'χα
εἴκοσι χρονῶν μονάχα.
Καί τό λές ὅπου γυρίζεις
καί μοῦ τό καταλογίζεις.

5. ΣΤΟΥ ΚΑΤΩ ΚΟΣΜΟΥ ΤΗΝ ΑΥΛΗ

Στοῦ κάτω κόσμου τὴν αὐλὴ
καὶ σ'ἕνα πηγαδάκι
ποῦ πίνει δάκρυ τὸ πουλὶ
κι ὁ κόσμος τὸ φαρμάκι,
ἕνα παιδὶ τραγούδησε
ἕνα παλικαράκι:

Ἦταν ἡ ἀγάπη σου
ἕνα μακελειὸ
καὶ στὴν ἀγκαλιά σου μέσα
τὸ κρυφὸ σχολειό.

Στοῦ κάτω κόσμου τὰ σκαλιὰ
καὶ δίπλα σὲ μιὰ βρύση
φυτέψανε πορτοκαλιὰ
καὶ βγῆκε κυπαρίσσι,
γιὰ ἕνα παιδὶ ποὺ πέρασε
καὶ ποῦ εἶχε τραγουδήσει:

6. ΣΤΗΝ ΑΚΡΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΥ

Στὴν ἄκρη τοῦ παράδεισου
περνοῦσες μεσημέρι
κι ἀπ'τὴ φωτιὰ τῆς κόλασης
σ'ἁπλώσανε τὸ χέρι.

Καὶ σοῦ ζητοῦν λίγη δροσιὰ
νὰ βρέξουνε τὰ χείλια
γιατὶ εἶναι πιὸ ξερὴ ἡ καρδιὰ
κι ἀπ'τὰ ξερὰ τὰ φύλλα.

'Εγὼ ἤμουν ποὺ σοῦ ζήτησα
νερὸ καὶ νὰ δροσίσω.
Καὶ μήτε φύλλο πράσινο
μοῦ 'δωσες νὰ μυρίσω.

Στὴν ἄκρη τοῦ παράδεισου
μέσα στὴ γειτονιά του,
σὲ ρώτησε ἕνας ἄγνωστος
τί γράφουν τὰ χαρτιά του.

Καὶ τοῦ 'πες πῶς κληρώθηκε
τὸν πόνο στὴ ζωή του,
νὰ βλέπει τὸν παράδεισο
ἀπὸ τὴν κόλασή του.

7 ΣΤΟ ΜΠΑΡ

Στό μπλόκο πού έγινε στό μπάρ
σέ πήραν μ'άλλους δεκατρεΐς-
δάκτυλος,όπωσδήποτε,κατηγορίας σοβαρής.
Ένοχοι όλοι καί ύποπτοι
κι άς είσαστε άνύποπτοι.

Μά όταν σέ ψάξαν γιά νά βροῦν
έκεῖνα πού όλα τ'άναιροῦν
καί σέ τυλίγαν σάν κλωστή
κατηγορία νά στηριχτεῖ
μές στίς ραφές σου τοῦ παλτοῦ
βρῆκαν κομμάτια ούρανοῦ-
καί σάν νεκρό σέ όρθοσκοποῦνε
χρυσάφια τῆς ψυχῆς νά βροῦνε.

Εἶσαι ένας ένοχος,λοιπόν,
μέ σκοτεινό τό παρελθόν.
Καί στό 'χα πεῖ καί σ'εἶχα συμβουλέψει:
Καρφώσου στήν καρέκλα τοῦ σπιτιοῦ σου.
Χαρτιά νά τρῶς,πού γράφτηκαν μέ σκέψη,
κι όχι νά θές τή λευτεριά τοῦ έαυτοῦ σου.

Στό μπλόκο πού έγινε στό μπάρ
σοῦ σκίσανε καί τό μπουφάν
κι έζησες μιά παράσταση μέ τά διότι καί τά όν.
Ήταν κι αύτό μιά έκτόνωση
στή μαύρη σου άπομόνωση.

Κι όταν σέ γδύναν νά σέ ψάξουν
γραμμάρια ζωῆς ν'άλλάξουν
βρῆκαν στίς τσέπες σου φιλιά
πηγάδια,βρύσες καί πουλιά
καί στό μυαλό σου τά τοπία
πού έχει κάθε ούτοπία.
Σάν χιόνι πέφταν μουσικές
καί οί όλόχρυσες βροχές.
Εἶσαι ένας ένοχος,λοιπόν,
μέ λερωμένο παρελθόν.

8 ΖΟΥΣΑ ΜΙΑ ΧΑΡΤΙΝΗ ΖΩΗ

Ζοῦσα μιά χάρτινη ζωή
κι ἄναφα σπίρτο μιά στιγμή
νά γράφω ἕνα γράμμα.
Μά πῆρε σπίθες ἡ ζωή
καί λαμπαδιάσαμε μαζί
κι ἀρχίσαμε τό κλάμα.

ὢ

Ζοῦσα μιά χάρτινη ζωή
τσαλακωμένη καί πικρή
χωρίς πολλές ἐλπίδες.
Μά ἡ μεγάλη ἡ ζημιά
ἦρθε ἀπό σένα μιά βραδιά
πού μοῦ 'στησες παγίδες.

ὢ

Ζοῦσα μιά χάρτινη ζωή
πού σάν τσιγάρο εἶχε καεῖ
καί τό πετᾶς στό δρόμο.
Ὥσπου ἀποφάσισα κι ἐγώ
νά δραπετεύσω καί νά ζῶ
χωρίς δεσμά καί νόμο.

9. ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΗ

Μιά γυναίκα πού εἶναι μόνη
μήν τήν λυπηθεῖς ποτές.
Ξέρει ποιά εἶναι τά ὅριά της
καί μετρᾶ τή μοναξιά της
μέ τό αὔριο καί τό χτές.

Μιά γυναίκα πού εἶναι μόνη
θέμα εἶναι σοβαρό.
Κι ἄν ζητάει ἐλεημοσύνη
μέ ἀξιοπρέπεια δίνει
κάποιο της εὐχαριστῶ.

Μιά γυναίκα πού διαλέγει
μές στή λησμονιά νά ζεῖ,
μή θαρρεῖς πώς θά λυγίσει
καί μές στή ντροπή θά ζήσει-
πουθενά δέν θά χαθεῖ.

10. ΤΩΡΑ ΣΤΑ ΟΓΔΟΝΤΑ ΕΞΙ

Τό 'να πόδι πάνω στ'άλλο
καί στό στῆθος συννεφιά
κι ἡ φωτογραφία δείχνει
φόντο τήν 'Αγιά Σοφιά.

Τώρα στά ὀγδόντα ἕξι
δίχως σπίτι καί σκεπή
σ'ἄνθρωπο δέ λές μιά λέξη
κι ὅλα τά 'χεις γιά ντροπή.

Καί μιλᾶς μέ τούς ἀγγέλους
μήπως κάπου καί σταθεῖς,
μήπως πάρεις διορία
καί δέν πᾶς νά σκοτωθεῖς.

Στά βουνά τῆς 'Αλβανίας
μέ τσιγάρο σέρτικο,
σ'ἔχω μιά φωτογραφία
μ'ἕνα γέλιο φεύτικο.

11. ΕΙΝΑΙ ΦΤΩΧΟ ΤΟ ΜΑΓΑΖΙ

Εἶναι φτωχὸ τὸ μαγαζὶ
κι ἐσὺ ἕνα ρεμάλι
λὲς καὶ μᾶς μοίραναν μαζὶ
νὰ 'χουμε φόδρα τὴ ζωὴ
καὶ νὰ γελοῦν οἱ ἄλλοι.

Φορᾶς κοστοῦμι φευτομπλὲ
καὶ σὰν χαρτὶ τριμμένο-
κρῖμα ποὺ νόμισες,καλέ,
πὼς θὰ 'παιζες μὲ τὸ βαλὲ
παιχνίδι μιλημένο.

Εἶναι φτωχὸ τὸ μαγαζὶ
κι εἶναι σημαδεμένο.
Σὲ ξέρουν ὅλοι ἀπὸ χτὲς
κι ἀπὸ προχτὲς κι ἀντὶ προχτὲς
καὶ σ'ἔχουν ξεγραμμένο.

12. ΕΜΑΛΩΣΑ ΜΕ ΤΗ ΖΩΗ

'Εμάλωσα μὲ τὴ ζωὴ
ποὺ ἦταν γιὰ μένα ἀληθινὴ
κι ἂς ἦταν μητριά μου.
Κι αὐτὸ γιατὶ πολλὲς φορὲς
δυὸ λέξεις μοῦ 'πες τρυφερὲς
κι ἔχασα τὴ σειρά μου.

'Εμάλωσα μὲ τὴ ζωὴ
ποὺ δὲν καθότανε στιγμὴ
γιὰ νὰ τὴ ζωγραφίσω.
Κι ἄλλαζε ροῦχα καὶ μορφὲς
κι ἔβαζε μάσκες καὶ μπογιὲς
γιὰ νὰ μὴν τὴ γνωρίσω.

'Εμάλωσα μὲ τὴ ζωὴ
ποὺ μ'ἔβλεπε σὰν τὴ ντροπὴ
κι ἄσκημα μοῦ μιλοῦσε.
'Εγὼ ποὺ εἶχα ἕνα κορμὶ
καὶ καφενὲς δὲν τὸ 'χε δεῖ
κι ἐκείνη τὸ γελοῦσε.

ΟΙ ΜΟΙΡΑΙΟΙ

Μουσική: Μίκη Θεοδωράκη   Στίχοι: Κώστα Βάρναλη

Μέσ' στὴν ὑπόγεια τὴν ταβέρνα
μέσ' σὲ καπνοὺς καὶ σὲ βρισιὲς
ἀπάνω στρίγγλιζε ἡ λατέρνα
ὅλ' ἡ παρέα πίναμε ἐψές

Ἐψές σάν ὅλα τά βραδάκια
νά πάει κάτω τά φαρμάκια.

Σφιγγόταν ὁ ἕνας πλάι στὸν ἄλλο
καὶ κάπου ἐφτοῦσε καταγῆς
Ὤ! πόσο βάσανο μεγάλο
τὸ βάσανο εἶναι τῆς ζωῆς

Ὅσον ὁ νοῦς κι ἂν τυραννιέται
ἄσπρην ἡμέρα δὲ θυμιέται

Ἥλιε καὶ θάλασσα γαλάζια
καὶ βάθος τ' ἀπείρου οὐρανοῦ
Ὢ τῆς αὐγῆς κροκάτη γάζα
γαρούφαλα τοῦ δειλινοῦ

Λάμπετε, σβύνετε μακριά μας
χωρίς νά μπῆτε στήν καρδιά μας

Φρεντερίκο Γκάρθια Λόρκα

*

7 Τραγούδια

*

Μουσική: Μίκη Θεοδωράκη
Ἑλληνική Ἀπόδοση: Ὀδυσσέα Ἐλύτη

*

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΛΒΟΣ

ΩΔΕΣ

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

(1) Εις ΣΑΜΟΝ

Όσοι το χάλκεον χέρι βαρύ του φόβου αισθάνονται ζυγόν δουλείας ας έχωσι. Θέλει αρετήν και τόλμην η ελευθερία ΤΕΛΟΣ

Αύτη και ο μύθος κρύπτει νουν αληθείας επτέρωσε τον Ίκαρον και αν έπεσεν ο πτερωθείς και επνίγη θαλασσωμένος. Αφ' υψηλά όμως έπεσε, αφ' υψηλά όμως έπεσε και απέθανε ελεύθερος(2) Αν γενής σφάγιον άτιμον ενός τυράννου νόμιζε φρικτόν τον τάφον (2)

ΒΡΑΧΑΤΙ
Μαΐος
1968
ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

(2) ΑΙ ΕΥΧΑΙ

Της θαλάσσης καλλίτερα φουσκωμένα τα κύματα να πνίξουν την πατρίδα μου ωσάν απελπισμένην έρημον βάρκαν. Στα στεριά στα νησιά καλλίτερα μίαν φλόγα ουρανού χυμένην τρώγουσαν πόλεις δάση λαούς και ελπίδας, καλλίτερα καλλίτερα διασκορπισμένοι οι Έλληνες να τρέχωσιν τον κόσμον με εξαπλωμένην χείρα ψωμοζητούντες

Τό ξίφος ἀξίζατε Ἕλληνες, τά ὄμματα σας σηκώσατε,
ἰδού εἰς τούς οὐρανούς προσεχῶς ὁ Θεός μαζύ σας εἶναι.
Κι᾿ ἄν ὁ Θεός καί τἄρματα μάς λείψουν καλλίτερα σφάξτε νά χρεμετήσωσι στόν Κιθαιρῶνα Τσούρνων ἄγριαι φορβάδες.
Αἴ — ὅσον εἶναι τυφλή ἡ σκληροτέρα ἡ τυραννίς τοσοῦτον ταχυτέρως ἀνοίγονται σωτήριοι θύραι

Βραχάτι — Μάϊος 1968
ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

(3) ΤΑ ΗΦΑΙΣΤΕΙΑ

Αὐγερινέ τοῦ ἥλιου ἀκτῖνες τί προβαίνετε(2) τάχα ἀγγελοῦσαι νά βλέπῃ ἔργα ληστῶν τό μάτι τῶν οὐρανίων(2)

Ὦ Ἕλληνες, ὦ θεῖαι ψυχαί ποῦ εἰς τούς μεγάλους κινδύνους φανερώνετε ἀκμαιότερον ἐνέργειαν καί ὑψηλήν φύσιν, πῶς τήν ταλαίπωρον Πατρίδος δέν σπεύσετε νά σώσετε τόν στέφανον ἀπό τά χέρια ἀνόσια ληστῶν τοσούτων.

Εἶναι πολλά τά ἐμπόδια καί φοβερά εἰς τήν ὄψιν ἀλλ᾿ ἕνας Ἕλλην δύναται ἕνας ἀνδρεῖος γενναῖος νά τά σκορπίσῃ

Βραχάτι — Μάϊος 1968
ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

E ~~

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

ΣΤΟ ΠΑΖΑΡΙ ΤΟΥ ΦΟΝΙΑ (ΜΠΑΛΑΝΤΕΣ)

ΜΑΝΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ

(1) ✓ Λοιπόν μοῦ δόθηκε ὁ χρησμὸς στὴν ἐρημιὰ ἢ στὰ στενὰ στοὺς δρόμους καὶ στὶς ἀγορές

(6) ✓ Ὁ ἄνεμος γέννησε τὴ νύχτα καὶ τὸ πέλαγος ἔγινε θάλασσα καὶ γνώρισε ἡ θάλασσα τὸ βάθος της, κι ἡ νύχτα γέννησε τὰ δέντρα καὶ τὴ χλόη, κι ἔγινε οὐρανὸς καὶ φωτιὰ τοὐρανοῦ καὶ [illegible] κι ἔγινε φῶς καὶ γνώρισε τὸ φῶς τὴ λάμψη του, ἡμέρες δύο, ὁ ἄνεμος γέννησε τὴ σπίθα καὶ τὴ μουσικὴ κι ἔγινε δάκρυ, κι γνώρισε τὸ δάκρυ τὰ μάτια μας κι ἡ σπίθα γέννησε τὶς φωτιὲς καὶ τὰ φονικά, κι ἐγέννησαν τὰ ὄρη ἄγρια ζῶα [illegible] καὶ χρώματα, κι ἔγινε δρόμοι καὶ γνώρισαν οἱ δρόμοι τὴ μοῖρα τους, ἡμέρες δύο, ὁ ἄνεμος γέννησε τὴ πέτρα ἢ τὸ σίδερο κι ἔγινε ἄνθρωπος καὶ γνώρισε ὁ ἄνθρωπος τὴ δύναμή του κι ἡ πέτρα γέννησε [illegible] καὶ τὸ μόχθο κι ἔγινε μαχαίρι καὶ καρφιὰ καὶ σίδερο, κι ἔγινε γυναίκα, κι γνώρισε ἡ γυναίκα τὴ μοναξιά της, καὶ γέμισε ἡ μοναξιὰ τὸ καημὸ καὶ τὴ γνώση μου, ἡμέρες χαμένες δεκατέσσερις (τρεῖς)

(7) ✓ Τάραξε μοῦ τρυπάει τὰ μάτια θέλει τέσσερα τὸ φορτὶ καρφώνουν οἱ φωνακλάδες τὴν Αὐγὴ (3) μὲ σπίθα μιλιὰ μὲ δάκρυα (2) ὁ ἥλιος ὁ στερνὸς θέλει φωτιὰ καιρὸ στὸ χῶμα, θέλει ἡ φωνὴ καὶ τραῖνο ποὺ ἔχει φύγει τὶς ὥρες ποὺ ζυγώνουν οἱ τρεμουλιαστές

Η ΑΥΛΗ

Σφυρίζει στήν ταράτσα ἡ ζωστήρα
σέ παίρνουν καί σέ πᾶνε σηκωτό
Ξωκλήσια καί νησιά χωρίς ἁλμύρα
δέν θά θυμᾶσαι πιά μές τή ζωή

Κλειστό καί χαμηλό τό καμαράκι
πρίν ἀπό χρόνια θἆταν πλησταριό
μά ἐσύ μικρό παιδί παλληκαράκι
φαρμάκωσες ἐτοῦτο τόν καιρό
Μ'ἕνα καρφί καί μ'ἕνα καθρεφτάκι
τίς φλέβες σου σάν ἔκοψες θαρῶ.

τά χρόνια σου μετρῶ μέ τόν καϋμό
Μά πές μου ἄν ἔχει ὁ βασανιστής σου
ἄν ἔχει μάτια σῶμα καί λαιμό.

Κλειστό καί.......

Ὁ ΛΕΒΕΝΤΗΣ

Σάν τόν ἀητό φτερούγηζε στή στράτα
τόν καμαρώνει ἡ γειτονιά στά παρα-
θύρια
Καί χαμηλά τά μαῦρα του τά μάτια
λεβέντης ἐροβόλαγε(δίς).

Στά μάτια του ἕνα σύννεφο
μές τήν καρδιά του σίδερο
Κυλάει τό αἷμα σκέπασε τόν ἥλιο
κι ὁ Χάρος ἐροβόλαγε(δίς).

Σφάλλουν τά μάτια κι'οἱ καρδιές
σφάλλουν τά παραθύρια
Μετά χημάει ὁ χάροντας καβάλα
κι'ἐκεῖνος χαμογέλαγε(δίς).

Ποιός καταβαίνει σήμερα στόν 'Αδη
ποιόν κουβεντιάζει ἡ γειτονιά καί
ἀναντariάζει
Γιατί βουβά εἶναι τά βουνά κι'οἱ
κάμποι
λεβέντης ἐροβόλαγε(δίς).

Τό ΓΡΑΜΜΑ

Ε"ιμαι καλά εἶμαι καλά
πολύ καλά
Γιά σᾶς τό ἴδιο ἐπιθυμῶ

Σ'ὅσους ρωτοῦν δῶς τε
φιλιά
Δῶς τε θερμό χαιρετισμό

Τό δέμα τὄλαβα προχθές
νά μήν ξοδεύεστε πολύ
Σάν πόρτες ἦσαν ἀνοικτές
κοντά σας ὅλη μου ἡ ζωή.

Αὔριο φεύγουν οἱ μισοί
κι'ἐμεῖς πηγαίνουμε γι'ἀλλοῦ

Μπορεῖ στεριά μπορεῖ νησί
ἄς γίνη θέλημα Θεοῦ.

Τό δέμα....

ΠΟΙΟΣ ΤΗ ΖΩΗ ΜΟΥ ΚΥΝΗΓΑ

Ποιός τή ζωή μου ποιός τήν κυνηγᾶ
νά τήν ξεμοναχιάσει μές τή νύχτα
Οὐρλιάζουν καί σφυρίζουν φορτηγά
σάν ψάρι μἔχουν πιάσει μές τά δύχτια

Γιά κάποιον μές τόν κόσμο εἶναι ἀργά
ποιός τή ζωή μου ποιός τήν κυνηγᾶ.

Ποιός τή ζωή μου τώρα ποιός φιλᾶ
στοῦ κόσμου τά στενά ποιός σημαδεύει
Ποῦ πῆγε αὐτός πού ξέρει νά μιλᾶ
ποῦ ξέρει πιό πολύ καί νά πιστεύει

Γιά κάποιον....

ΚΛΕΙΣΕ ΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ

'Απόψε μή μειλήσης γιά ζητήματα
καί γιά τόν πόνο πού σοῦ σφάζει
τά νεφρά
῾Ο δίπλα δέν ἀκούει τά κτυπήματα
μέ τή βροχή δέν πιάνουν τά μηνή-
ματα
Κλεῖσε τό παράθυρο καί μπαίνουν
τά νερά

Μυρίζει ὁ διάδρομος ἰώδιο
κι'αὐτό στό βάθος τόν φέραν σηκωτό
'Από βραδύς τόν εἶχαν στό ὑπόγειο
ἠλεκτρισμένο θἆταν τό καλώδιο
ὅταν τ'ἀγκίξανε στό στόμα τό
κλειστό.

'Απόψε μή μειλήσης....

~~Ο ΠΟΝΟΣ ΛΟΓΙΑ ΔΕΝ ΕΧΕΙ~~ ΘΡΗΝΟΣ

'Ο πόνος λόγια δέν ἔχει
'Η Ἄβησος τέλος δέν ἔχει
'Η κόλαση μέτρο
'Ο χάρος εἶναι ἄπιαστος

Πιό πικρό κι'άπ'τό φαρμάκι
δέν ἔχει στόν κόσμο δέν ἔχει

Κι'ὅλες τῆς γῆς οἱ ὀχιές
καρφώνουν τά σπλάχνα μου

'Ο πόνος λόγια δέν ἔχει
'Η Ἄβησος τέλος δέν ἔχει.

ΑΡΚΑΔΙΑ 1	Ἀρκαδία - ὁ Γιῶργος - Εἶμαι Εὐρωπαῖος - Ψηλά στῆς Ρωσσίας τά χιόνια - Στή Δύση - (Θεοδωράκη)
ΑΡΚΑΔΙΑ 2	8 τραγούδια τῆς Ζάτουνας -
ΑΡΚΑΔΙΑ 3	Γιά τή Μάνα καί τούς φίλους - (Θεοδωράκη)
ΑΡΚΑΔΙΑ 4	3 ᾠδές (Κάλβου)
ΑΡΚΑΔΙΑ 5	Πνευματικό ἐμβατήριο (Σικελιανοῦ)
ΑΡΚΑΔΙΑ 6	Θούριον - (Θεοδωράκη)
ΑΡΚΑΔΙΑ 7	Ὁ ἐπιζῶν (Σινοπούλου)
ΑΡΚΑΔΙΑ 8	Μηλῶ, μηλῶ, Χάρης - (Αναγνωστάκη)
ΑΡΚΑΔΙΑ 9	Ἡ Μάννα τοῦ ἐξορίστου - (Θεοδωράκη)
ΑΡΚΑΔΙΑ 10	Κώστας Στεργίου - Εἶχα τρεῖς ζωές - (Θεοδωράκη)

ΑΡΚΑΔΙΑ 1 — Αρκαδία – ο Γιώργος – Είμαι Ευρωπαίος – Ψηλά στη Ρωσσία τα χιόνια – Στη Δύση – (Θεοδωράκη)

ΑΡΚΑΔΙΑ 2 — 8 τραγούδια της Ζάτουνας –

ΑΡΚΑΔΙΑ 3 — Για τη Μάκρα και τους φίλους – (Θεοδωράκη)

ΑΡΚΑΔΙΑ 4 — 3 ωδές (Κάλβου)

ΑΡΚΑΔΙΑ 5 — Πνευματικό Εμβατήριο (Σικελιανού)

ΑΡΚΑΔΙΑ 6 — Θούριον – (Θεοδωράκη)

ΑΡΚΑΔΙΑ 7 — Ο Σαΐγων (Σινοπούλου)

ΑΡΚΑΔΙΑ 8 — Μιλώ, Μιλώ, Χάρης – (Αναγνωστάκη)

ΑΡΚΑΔΙΑ 9 — Η Μάννα του Εξορίστου – (Θεοδωράκη)

ΑΡΚΑΔΙΑ 10 — Κάποιος Στέργιος – Είχα τρεις φίλους – (Θεοδωράκη)

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ 41

Ἀρκαδιά 1η

- I-

Ὦ Βουνά πανάρχαια
τῆς Ἀρκαδιάς βουνά
βουνά περήφανα
βουνά ἀνυπόταχτα
τίμια βουνά
Ἡ τιμή ἀκρίβηνε, ἡ τιμή λιγόστεψε
ἡ τιμή (πέθανε;) ἕνα παιδί πονάει
τό δικό μου τό παιδί
κι᾽ἐγώ δεμένος κοιτάζω (δίς) τά ἔλατα
ἄλλη ἐλπίδα δέν ἔχω ἀπό τά δένδρα

- II-

Ὁ γυιός μου εἶναι ἑπτά χρονῶν
ὁ γυιός μου εἶναι ἐννιά χρονῶν
ἐννιά χειμῶνες, ἐννιά καλοκαίρια
Τοῦ βάζουμε στό βλέμμα κεραυνό
τίς θάλασσες κρατᾶ στά δυό του χέρια
Τά χέρια του τοῦ σήκωσαν ψηλά
τή πλάτη του κολλήσανε στόν τοῖχο
μετρᾶνε τῆς ἀνάσας του τόν ἦχο
κέ ἀνασκαλεύουν τή μικρή του τήν καρδιά
Νά ζοῦσαμε σέ γκιέττο ἑβραϊκό
μέ γύρω Γερμανούς φρουρούς θηριά
Ζάτουνα 1968 τή τρίτη μου περνᾶμε ἐξοριά

- III-

Ψηλά στῆς Ρωσσίας τά χιόνια
ἐκεῖ πού φυσάει ὁ βορηᾶς
τό ξανθό γένος ν᾽ἄρθη αιώνια
προσμένει ὁ δόλιος ὁ ραγιᾶς
Ἀγάλες τραγούδια λουλούδια

μᾶς στέλνουν καί λόγια καυτά
στοῦ Φαλήρου μπρός μουσούδια
οἱ ἄλλοι μᾶς στέλνουν θωρηκτά
Ραγμάδες πονοῦν καί στενάζουν
πάει καί τούτη ἡ γενιά
παράδεισο ὅλοι μᾶς τάζουν στά 1999

- IV-

Στή Δύση

Ἡ ἀκοή σου Δύση βούλωσε
ἡ ὅρασή σου Δύση σκεπάστηκε
ἡ κοινωνία τῆς καταναλώσεως
πέπλο βαρύ σκεπάζει τήν ἀκοή σου
πέπλο βαρύ σκεπάζει τήν ὅρασή σου
σκέπαζε τήν ψυχή σου
Ὁ πολιτισμός σου ἐρείπια πού καπνίζουν
Τά λόγια σου κουνούπια πού πετοῦν πάνω ἀπό
τά ἕλη τῆς βιομηχανικῆς σου παραγωγῆς.
κουβαλοῦν πυρετό, ψέμμα ὑποκρησιά
Πεντακόσιες χιλιάδες νεκροί Ἰνδονήσιοι
Στήν Εὐρώπη στρατόπεδα συγκεντρώσεως
Πλάϊ στήν Ἀκρόπολη οἱ ἐξοριές
Ὅμως ἐσύ δέν ἀκοῦς ὅμως ἐσύ δέν βλέπεις
Πάνω σέ μοντέλο 1969 τρέχεις μέ 200 χιλιόμετρα πρός τό θάνατό σου

- V -

Ὁ Εὐρωπαῖος

Εἶμαι Εὐρωπαῖος ἔχω δυό αὐτιά
τό ἕνα γιά ν'ἀκούη τό ἄλλο δέν γροϊκά
Ἄν τενάξη τσέχος Ρῶσσος Πολωνός
ὁ ἄνθρωπος πονάει πέφτει ὁ οὐρανός
Ἄν πονέσει μαῦρος Ἕλληνας Ἰνδός
ἐμένα τί μέ νοιάζει ἄς νοιαστεῖ ὁ Θεός

ἐκεῖ ψηλά

Εἶμαι Εὐρωπαῖος ἔχω δυό αὐτιά τό ἕνα

μόνο ἀκούει ἀπό τά ἀνατολικά

Τή πόρτα μουχτυπάει πάλι ὁ Φασισμός

Ὅμως σέ τέτοιος ἤχους εἶμαι ἐντελῶς κουφός

Ἔχω ἕνα αὐτί μεγάλο τ'ἄλλο πολύ μικρό

κι ἔτσι συνεχῶς τρυγάω χαρά πολιτισμό.

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ 1 44

Αρκαδία 3

Στή μάνα μου

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΝΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ

Μάνος Ελευθερίου

① ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΗΠΟ ΚΑΘΗΣΑ 240 - 290

Μέσα στό κήπο κάθησα καί σένα περιβόλι
Μιά Κυριακή απόγευμα, μιά Κυριακή καί σούβλη (δίς)
Τούς φίλους μου συνάντησα καί πήγαμε σεργιάνι
Στής Τερψιθέας τά στενά καί στό Πασαλιμάνι (δίς)

② ΜΑΝΑ ΤΟ ΜΑΝΝΑ ΤΟΥΡΑΝΟΥ 290 - 370

Μάννα τό μάννα τούρανού δέντρο τού παραδείσου
στή ρίζα τού ψηλού βουνού φύτεψα την ευχή σου (δίς)
Κι απ' την ευχή πού φύτεψα βγήκε στό φώς μιά βρύση
κι απ' τά σκοτάδια γύρισε πουλί νά κελαδήσει

③ ΤΟΥ ΧΑΡΟΥ Η ΜΑΝΑ 370 - 410

Τού Χάρου η Μάνα κάθησε σέ δρόμο κατηφόρι
κι απ' τό πολύ αναστεναγμό πήραν τά σπίτια μαυράδι τά
δέντρα ξεροβόρι.
Στέλνει γραφή στή Παναγιά καί στό μονογενή της τραγούδι
πάντα συνοδειά χίλιοι ξιφάτους τά σπαθιά πιάνχουν οι λογομαχοί της
Μά η Παναγιά κεντάει πουλιά σέ μαρμαρένια βρύση κιό μάς
τη της χαμογελά, τού Χάρου η Μάνα δέ μιλά δέ θά ξαναμιλήσει

(4) ΣΕ ΛΕΝΕ ΜΑΝΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ~~440~~-550

Σε λένε Μάνα του Χριστού σε λέω κι άγια Βαρβάρα
κι είσαι του κάστρου του κλειστού στη μάχη την αντάρα
Σε λένε Μάνα του ληστή και μάνα του Πιλάτου
μα εσύ κρυφά μιλάς και λες τις ώρες του θανάτου

Απ' όσα πάσσα και παρθεί και γλώσσα όσα φιλήσεις
μ' όσους ανθρώπους κι αν βρεθείς ποτέ δεν θα γυρίσεις (δίς)

(5) ΓΛΥΚΟΦΙΛΟΥΣΑ ΠΑΝΑΓΙΑ 5~~5~~0-600

Γλυκοφιλούσα Παναγιά μάνα μου κι οδηγήτρα μου
κλεφτά στα στήθη έχω καρδιά που λιώνει απ' τη πίκρα μου
Γιατ' ήσουν μάνα μια φορά και ξέρεις τα ραγίσματα
που έχει ο πόνος κι η χαρά και του καιρού τα πείσματα
Γιατ' ήσουν μάνα και ποτέ φέρε το σερνικάρι μου
στη ξενιτιά που το γυρνάει το σκοτεινό φεγγάρι μου

(6) ΗΣΟΥΝ ΜΠΑΞΕΣ 6~~0~~0-7~~0~~5

Έχει ο καιρός γυρίσματα κι ο κόσμος καρδιοχτύπια
κι όσα πουλιά δε μείνανε φαρμάκια που δεν ήπιαν (δίς)
Ήσουν μπαξές κι ερήμωσε ήσουν πουλί στα δέντρα
κι ο πόνος μέσα στην καρδιά μου γίνε μαύρη πέτρα
Τα λόγια σ' ήσαν μάργαρα
μα τώρα είσαι στα ξένα} και η ζωή σ' έμπλεξε μαγάρισε και μένα (δίς)

747–830 Ο Πύργος με τον Διώκτη
830–906 Η Μαργαρίτα με το Νίνι-Νάνι

Βραχάτι Ιούνιος 1968
ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

46

(1) ΘΟΥΡΙΟΝ Α ΜΕΡΟΣ - Β ΜΕΡΟΣ

(4) ΘΟΥΡΙΟΝ Α ΜΕΡΟΣ - Ο ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ. Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΘΑΡΘΟΥΝ - ΠΕΡΑ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

~~(2) ΚΕΙΜΕΝΑ ΑΠΟ Α~~.

(3) ΚΕΙΜΕΝΑ [Α] → [Β] → ||

(2) ΚΕΙΜΕΝΑ [Β] συνέχεια. [Γ] → [Δ] → [Ε] ||

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ
ΘΟΥΡΙΟΝ
ΑΡΚΑΔΙΑ VI

70 Μεγαλοπρεπή βουνά αγκαλιάζουν βράχους γυμνούς ανθρώπους έλατα. Είδαν φουσάτα Τούρκων κι άλλων νικηφόρα σώματα ηρώων δέχθηκαν και βλαστήμιες γενναίων. Μένουν τα δέντρα που σκίασαν τον ύπνο του Πέρδικα, κι ο κούκος που δεν άκουσε ο Κολοκοτρώνης ήρθε και φώλιασε στη Ζάτουνα.

Μάταια οι φρουροί προσπαθούν να εμποδίσουν το τραγούδι του οι χαράδρες το σέρνουν στους ώμους και γρήγορα το οδηγούν στους έρωτες. Έτσι ανήμποροι τα βουνά της Αρκαδίας, εξουσιάζουν τις θάλασσες και το σουραύλι του Πάνα σκεπάζει τα μουγκρίσματα των στρατιωτών.

Βόες, ουρακοτάγκοι, μαϊμούδες, κυβερνούν φορούν, κρατούν σκήπτρα, αρχιεπίσκοποι και αρχιστράτηγοι «αέρα» φωνάζουν. Και υψώνονται πίσω τους πτερά ορνίθων. Έντρομοι ήρωες εγκαταλείπουν τα μάρμαρα, δραπετεύουν από τους στίχους των ποιητών, κατεβαίνουν γυμνοί στις όχθες του Λούσιου στις πηγές του Μαινάλου μοιράζονται τους ίσκιους με τον κορυδαλλό.

Βουνά θρονιασμένα της αντρειωσύνης και Πατρίδα, όπου το θούριο και τραγούδι το ντουφέκι, όπου σου το θούριο και τραγούδι σου το τουφέκι.

ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΕ σε κράζω. Από την Αυστραλία στον Καναδά κι από τη Γερμανία στη Τασκένδη, σε φυλακές, σε νησιά γ' εξόριστοι διασκορπισμένοι οι Έλληνες.

ΔΙΟΝΥΣΙΕ ΣΟΛΩΜΕ σε κράζω. Κρατούμενοι ή κρατώντας, δέρνοντας και δερόμενοι, διατάσσοντας ή διατασσόμενοι, τρομοκρατώντας και τρομοκρατούμενοι, κατέχοντας και κατεχόμενοι διηρημένοι οι Έλληνες.

ΑΝΔΡΕΑ ΚΑΛΒΕ σε κράζω, Λαμποκοπώντας ο ήλιος αφορά

ἀφοροῦν τά βουνά καί τά ἔλατα, οἱ ἀκρογιαλιές καί τ' ἀηδόνια. Λίκνο ὀμορφιᾶς καί μέτρου ἡ Πατρίς μου, σήμερα τόπος θανάτου.

ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ ἐσύ σέ κράζω. Ποτέ ἄλλοτε τόσο φῶς δέν ἔγινε σκότος, τόση ἀνδρειά φόβος, τόση ἀδυναμία ἡ δύναμη, τόσοι ἥρωες μαρμάρινες προτομές.

Πατρίς τοῦ Διγενῆ καί τοῦ Διάκου ἡ Πατρίς μου σήμερα χώρα ὑποταγῶν.

ΝΙΚΟ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ ἐσύ σέ κράζω. Ὅμως ἄν λησμονοῦν οἱ ἄλλοι πού μιλοῦν ἀκόμα τή γλώσσα τοῦ Ἀνδρούτσου ἡ Μνήμη κατοικεῖ πίσω ἀπό τά σίδερα κι τίς σκοπιές. Ἡ μνήμη κατοικεῖ μέσα στά λιθάρια, φωλιάζει στά κίτρινα φύλλα πού σκεπάζουν τό κορμί σου Ἑλλάδα.

ΑΓΓΕΛΕ ΣΙΚΕΛΙΑΝΕ ἐσύ σέ κράζω. Ἡ ψυχή τῆς Πατρίδος μου εἶσαι σύ, πολύμορφο ποτάμι, τρελό ἀπό τό αἷμα, κουφό ἀπό τό βόγγο, ἀνήμπορο ἀπό τό μέγα μῖσος καί τή μεγάλη ἀγάπη πού ἐξ ἴσου ἐξουσιάζουν τή ψυχή σου. Ἡ ψυχή τῆς Πατρίδος μου εἶναι δυό χαροπαλεύες σφιγμένες σέ δυό ποτάμια, δυό βουνά δεμένα μέ σκοινιά στόν ἀέρα τῆς Καρυάτιδος, ὁ Ἀργίτικος κάμπος φουσκωμένος ἀπό τό μελτέμι καί ὁ Ὄλυμπος κρεμασμένος ἀνάποδα ἀπό τό κατάρτι τοῦ ἀεροπλανοφόρου μή καί ὁμολογήσει. Ἡ ψυχή τῆς Πατρίδος μου εἶναι αὐτός ὁ σπόρος πού ἄφησε ρίζες πάνω στό Βράχο, εἶσαι σύ μάννα, γυναίκα, κόρη, πού ἀγκαλιάζεις τή θάλασσα καί τά Βουνά καί κρυφά βάφεις μ' αἷμα τά κόκκινα αὐγά τῆς Ἀνάστασης πού ξημερώνουν οἱ Καιροί καί οἱ Ἄντρες.

Ἄμποτες νά 'ρθει στή δύστυχη Χώρα μου Πάσχα Ἑλλήνων!

ΑΓΝΩΣΤΕ ΠΟΙΗΤΗ ἐσύ σέ κράζω.

Ζάτουνα Πάσχα 1969

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

1-152

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

Αρκαδία 5

Θούριος

Μεγαλοπρεπή βουνά, αγκαλιάζουν, βράχους γκρεμούς, ανθρώπους, έλατα.

Είδαν ~~πού σπαρταρούν στή τή χώρα~~ φουσάτα Τούρκων κι Αράπων νικηφόρα πτώματα ηρώων και εδέχθηκαν βλαστήμιες γενναίων (2) Μένουν τά δένδρα πού σκίαζαν τόν ύπνο τού κλέφτη

κι ό [illegible] δέν ξύπνησε

Ο Κολοκοτρώνης ήρθε καί φώλιασε στή Ζάτουνα. Μάταια οί φρουροί του προσπαθούν νά εγκλωβίσουν τό τραγούδι του. Οι χαράδρες τό παίρνουν στούς λόγγους καί γρήγορα τό σβύνουν στούς ελαιώνες. Είναι πανύψηλα τά βουνά τής Αρκαδίας (2) εξουσιάζουν τίς θάλασσες, καί τό σουραύλι τού Πάνα σκεπάζει τά γρυλίσματα τών στρατιωτών. Βόες, ουρανολάγνοι γαϊδούδες, τεβέννους φορούν, κρατούν σκήπτρα αρχιεπίσκοποι καί αρχιστράτηγοι αέρα φωνάζουν καί σηκώνουν ~~από~~ πίσω τους φτερά ~~χά, χά, χά, χά~~, ορνίθων. Έντρομοι οι ήρωες εγκαταλείπουν τά μάρμαρα, δραπετεύουν από τούς στίχους τών ~~[illegible]~~ ποιητών Καταφεύγουν ~~[illegible]~~ ξανά στίς όχθες τού Λούσιου στίς πηγές τού Μαινάλου* μοιράζουνται τούς ίσκιους μέ τόν ορίζοντα

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

Δεγαλοφύλακες

Βουνά ~~τις φεγγαροφύλακες~~ τη αστρεποσύνη ~~του Απρίλη~~. σου πατρίδα

Όνειρό σας το δούριο και τραγούδι σας το τουφέκι. Όνειρό σας ~~το~~ το δούριο και τραγούδι σας το τουφέκι. (2)

—

1-152 I 10-40 50

Ἐπίμνηση σφὴς τοῦ

Ἔλεγε το στούς νεκρούς ποιητές

Ρήγα Φερραῖε σέ σέ κράζω:
Ἀπό τήν Αὐστραλία στόν Καναδᾶ κι ἀπό τήν Γερμανία ὥς τήν Τασκένδη σέ φυλακές σέ κελιά καί σέ βουνά διασκορπισμένοι οἱ Ἕλληνες

Διονύσιε Σολωμέ σέ σέ κράζω:
Κρατούμενοι καί κρατοῦντες, δέρνοντες καί δαρόμενοι, διατάσσοντες καί διαταζόμενοι, τρομοκρατοῦντες καί τρομοκρατούμενοι, κατέχοντες καί κατεχόμενοι διχασμένοι οἱ Ἕλληνες

Ἀνδρέα Κάλβε σέ σέ κράζω:
Λαμπρότατος ὁ ἥλιος ἀπορεῖ, ἀποροῦν τά βουνά καί τά ἔλατα, σέ ἀκρογιαλιές καί τ' αἰθέρια ~~[illegible]~~ λίγνο ὀμορφιά καί ἀμέτρου ἡ πατρίς μου. Σήμερα κράτος θανάτου

Κωστῆ Παλαμᾶ σέ σέ κράζω:
Ποτέ ἄλλοτε τόσο φῶς δέν ἔχυσε ἥλιος τόση ἀνδρεία φόβοι τόση ἀδυναμία κι δύναμη
Τόσοι ἥρωες μαρμάρινες προτομές πατρίς τοῦ Διγενῆ καί τοῦ Διάκου ἡ πατρίς μου Σήμερα χώρα ὑποτελῶν

Νίκο Καζαντζάκη σέ σέ κράζω

II

~~Όλα σάν~~ Όλοι σάν λησμονούσαν οι δικοί μου
μιλούσαν ακόμα τη γλώσσα του Αυστραλέζου
η μνήμη κατοικεί(3) πίσω από τά σίδερα και τίς σκοπιές. Η μνήμη κατοικεί(3) μέσα στά λιβάδια, φωλιάζει ~~[illegible]~~ στά κίτρινα φύλλα πού σκεπάζουν τό κορμί σου Ελλάδα,

Άγγελε Σικελιανέ σέ σέ κράζω:
Η ψυχή της πατρίδος μου είναι σύ
Τό πολύμορφο ποτάμι, τυφλό από τό αίμα
κουφό από τό βόγγο, ανήμπορο
από τό μέγα μίσος καί τή μεγάλη
αγάπη πού εξ ίσου εξουσιάζουν τήν
ψυχή μου
Η ψυχή της πατρίδος μου είναι ~~πέτρα~~ ~~μέ~~ χειροπέδη
~~μέγα~~ σφιγμένη ~~σφιγμένα~~ σέ δυό ποτάμια
δυό βουνά δεμένα μέ σκοινιά στό ~~βόγγο~~ [illegible]
της θάλασσας, πού σχίζει τό πάτο σου (ασημί λευκό
μαύρο) φουσκωμένη από τό μουστάκι καί [illegible]
κρεμασμένος πισθάγκωνα από
τό κατάρτι του αεροπλανοφόρου για νά
ομολογήσει. Η ψυχή της πατρίδος μου είναι
αυτή ο [illegible] σού [illegible] πάνω στό βράχο. Είσαι σύ μάννα,
Γυναίκα, κόρη πού αγναντεύει τή θάλασσα καί
τά βουνά καί κρυφά ~~[illegible]~~ βάφει τ' αίμα τά κόκκινα

III

αὐγά τῆς ἀναστάσεως πού ἐγκυμονοῦν οἱ καιροί καί οἱ ἄνδρες.

Ἀφῆστε νάρθει στήν δύστυχη χώρα μου πάσχα Ἑλλήνων

Ἀγωνιστε ποιητή σέ σέ κράζω

—

Ἀρκαδία 9

Ἡ Μάνα τοῦ ἐξόριστου

Κι ἂν σούζωσαν τὶς πόρτες οἱ βάρβαροι
καὶ σούβαλαν στεφάνι ἀγκαθωτό
τὸ ἴδιο βόλι γυιέ μου θὰ τοὺς πάρη
ἀπ᾽ ἄγνωστο Θεὸ θάνατο σταλτό

Σὲ τούτη δὰ τὴ μαύρη πολιτεία
δὲν θέλω γιὲ τὸ θάνατο νὰ βρῇς
τὴν ἔρημη ψυχὴ μὲ σέρνει ἀγωνία
νὰ σωριαστῶ στὰ βαρειά μες τὸ στρατί

Μὴ μοῦ χαρίζεις γιὲ μου τέτοια θλίψη
μὴ θὲς τὰ μάτια μου νὰ μείνουν ἀνοιχτά
σὰν ὁ στερνός μου γυιός κι αὐτός μοῦ λείψει
ἔτσι ἀμέτρητους αἰῶνες ~~σὲ~~ θάναι [illegible]

Πιὸ μαύρη κι ἀπ᾽ τὴ νύχτα θὲ νὰ γίνω
θὰ περιφέρνω φάντασμα σωστό
ἀκούω τώρα ἀπ᾽ ἔξω κάποιο θρῆνο
τοῦ σκύλου μας ἀργό σπαραχτικό

Θὰ περιφέρνω καὶ θὰ μὲ ρωτᾶνε βουνά λαγκάδια
κάμποι ρεματιές
στὸ διάβα μου οἱ πηγὲς θὰ σταματᾶνε
στὰ στήθια μου θὰ καῖνε οἱ φωτιές

Θὰ μὲ ρωτᾶν τ᾽ ἀστέρια τὸ φεγγάρι
ὁ ἥλιος δὲ θάχῃ [illegible] καθαριστό
ἀφοῦ τὸ κοντά θὰ τάχῃ ὅλα πάρει
~~καθὰ χωνά Χάρος νὰ μὲ πάρη~~
[illegible] θάχῃ τὸ κορμί καὶ τὸ κορμί μου ἀναφορμό ~~καταραμένο~~

Πήρα τό γράμμα σου τό πικραμένο
πόσο ήταν μαύρα τά μαντάτα
Ήμουν [illegible] [illegible] σέ στερημένο

Πέρα θά νοίξω ή δόξα τά φτερά μου
θά σέ τυλίξω στοργικά μέσα σ' αυτά
θά νοιώση μόνη αστράφτη ή καρδιά μου
σάν έχει έσένα γυναίκα μου κοντά

Πολλές φορές τόν τάισα τό Χάρο
τσούκαμαι γιόματα βαρειά χορταστικά
στά μνημεία σφιγμένο γιά νά πάρω
κάτι από σένα ψυχή μου φτάνει σκιά

Απόφασις Υπουργού Δημ. Τάξεως

«Ὡς ἀποδειχθείς διά τῶν ἐνεργειῶν του ἐν γένει φρονημάτων καί ἐκδηλώσεων του νά προκαλέση διατάραξιν τῆς ἀσφαλείας καί τῆς ἡσυχίας τῆς Χώρας ἔτι δέ νά ἐξεγείρη καί ἑτέρους ἀντιτιθεμένους τούς Νόμους τοῦ Κράτους

Ἀποφασίζομεν καί Διατάσσομεν

Τήν παράτασιν τῆς ἐκτοπίσεως τοῦ Μιχ. Γ. Θεοδωράκη ἐπί ἕν ἔτος εἰς τόν αὐτόν τόπον κρινομένου ὡς ἐπικινδύνου διαταράξεως τῆς ἀσφαλείας καί ἡσυχίας τῆς Χώρας»

Δώδεκα Λαϊκά Τραγούδια

1

1) Τό σαμηκάρι

Τό σαμηκάρι ἔχει καϋμό κλεγμό στά μάτια τό κυτῶ
καί τό κυτῶ καί δέ μιλῶ ἀσόγε ἀσόγε σού ἔχει τό καϋμό

Βδομάδα πάει χωρίς δουλειά κέζω χιονίζει καί φυσᾶ
χωρίς τσιγάρο καί δουλειά ἀσόγε ἀσόγε μού σχίζει τή καρδιά

Τό σαμηκάρι ἔχει καϋμό καί τόν μιλῶ καί δέ μιλᾶ
τά μάτια του εἶναι δυό σουγιά ἀσόγε ἀσόγε τό δάκρυ μου κυλᾶ

4

2) Μιά νυχτερίδα

Μιά νυχτερίδα στή σκεπή φυλάει τό σπιτικό μου
ποιός ἔρχεται θέλ σού τό πῆ νά μάθει τό καϋμό μου

Σοῦ στέλνω χαιρετίσματα κιό ἄνεμος τά παίρνει
κιάν πέσουν καί στά κύματα πίσω ξανά τά φέρνει

Μετρῶ τίς μέρες πού περνοῦν κι ὅσες πάσουν κοντά μου
νά δῆς σουγιά μου πῶς πονοῦν τά μάτια κι ἡ καρδιά μου

Σοῦ στέλνω χαιρετίσματα κ.λ.π.

3 3) Σ' αυτή τη γειτονιά

Σ' αυτή τη γειτονιά (3) και βράδυ και πρωί
περάσαμε και ζήσαμε ολόγιομη ζωή (2)

Σ' αυτή τη γειτονιά (3) μας πήραν οι καημοί
μας πήραν ή μας πρόδωσαν για μια μπουκιά ψωμί (2)

Σ' αυτή τη γειτονιά (3) μεσ' το μικρό στενό
χαθήκαμε και ζήσαμε μακρυά κι απ' το Θεό (2)

6 4) Η πόρτα μου είναι ανοιχτή

Η πόρτα μου είναι ανοιχτή σαν κάποτε γυρίσεις
εχτός κι αν θες να ξεχαστείς και να με λησμονήσεις

Έχω νερό για να σβηστείς κρεβάτι έχω στρωμένο
κι όταν σβηστείς και χτενιστείς ξάπλωσε για να κοιμηθείς

Η πόρτα μου είναι ανοιχτή και τα παράθυρά μου
μα πέρασε ~~ολόγιομη~~ όλη μου η ζωή και είναι άδεια η καρδιά μου

Ν' Έχω νερό κ.τ.λ.

5) Μά ποιός πονᾶ γιά ὅλα αὐτά

Κάθε πρωΐ πού ξαναρχίζει μιάς ἔχει πάρει τή καρδιά μας
στίς φάμπρικες μιά ἱστορία γυμνώνεται στά δάκρυα μας (2)

Μά ποιός πονᾶ γιά ὅλα αὐτά καί ποιός μουσική θά γράψει
ποιός θά μιλήσει στό Θεό καί ποιός θά τοῦ τά γράψει

Εἶν τά γιαπιά καί μες τή σκόνη στίς ἀγορές ἤ στά σφαγεῖα
κακό στραβό γραμμή τρυπάει καί στά φτηνά μηχανουργεῖα

Μά ποιός πονᾶ κ. τ. λ.

2 v 6) Ζωή μικρή ζωή πικρή

Τό σπίτι μου εἶναι μικρό καί δέ χωράει ἡ ἀγάπη μου
πές μου πού θἄρθω νά σέ βρῶ

Τό σπίτι μένει σκοτεινό κι ἔχει τή νύχτα σύντροφο
καί δέ χωράει τόν οὐρανό

Ζωή μικρή ζωή πικρή σφιχτή μέ τό μαχαίρι
φτώχεια φαρμάκι δάκρυα χειμῶνα καλοκαίρι (2)

Τά παράθυρα εἶναι φτωχά γιά τά σημεῖα τῆς ἄνοιξης
καί γιά τίς δύσεις ἀγκαλιές
Κάπου ἡ καρδιά μου μοναχή κάνει τό σπίτι πού ἄφησες
σέ νύχτα μέ πολλή βροχή

7) Ὁ Δικαστής

Ἔχει ἡ ἐλέηση τόν καϋμό κι ἡ ζητιανιά τό δρόμο
ὁ στρατιώτης τό ὅπλο μου κι ὁ δικαστής τό νόμο

Ἐγώ εἶμαι κεῖνος ὅπου περνᾶ γι' αὐτούς πού μέ ξεχάσανε
κι αὐτοί πού μέ δικάσανε φιλοῦν τό σῶμα μου ξανά

Ὁ πούχει μαύρη τή ψυχή ἔχει καί τό μαχαίρι
κι ὅσων τό φίδι καρτερεῖ ἔγινε περιστέρι

Ἐγώ εἶμαι κεῖνος κ.τ.λ.

8) Ἡ ρόδα πού γυρίζει

Τό πρῶτο χρόνο φάμπρικα τόν ἄλλο στά σφαγεῖα
χωρίς νά θέλω βρέθηκα μές τά μηχανουργεῖα (2)

Μά τό ψωμί μου εἶναι γλυκό καί τό κρασί ζαλίζει
τώρα πού ἔμαθα κι ἐγώ ἡ ρόδα πού γυρίζει (2)

Τή πρώτη μέρα γέλασες τήν ἄλλη μοῦ μιλοῦσες
χωρίς νά θέλω ἔσερνα τό δρόμο πού γυρνοῦσες (2)

9

Σ' αυτό το δύσκολο καιρό
κουράστηκα για να σε βρω
χωρίς καμιά παρηγοριά
και με μια διψώσα ~~[illegible]~~ καρδιά

Πέρασα δρόμους και στενά
και ήταν τα σοκάκια σκοτεινά
φαρμάκι το ψωμί πικρό
το 'τρωγα μέχρι να σε βρω

Έχασα τη μισή ζωή
κι είναι η ψυχή μου μια πληγή
που τρέμει να σε ξαναβρώ
σ' αυτό το δύσκολο καιρό

Ψωμί γλυκό ψωμί πικρό

10) Τό τραῖνο φεύγει στίς οχτώ

Τό τραῖνο φεύγει στίς οχτώ
ταξίδι γιά τήν Κατερίνη
Νοέμβρης μήνας δέ θά μείνει
νά μή θυμᾶσαι στίς οχτώ (2)
τό τραῖνο γιά τήν Κατερίνη
Νοέμβρης μήνας δέ θά μείνει

—

Σέ εἶδα πάλι ξαφνικά
νά πίνεις οὖζο στοῦ Λευτέρη
νύχτα δέ θἄρθει σ'ἄλλα μέρη
νάχεις δικά σου μυστικά (2)
καί νά θυμᾶσαι ποιός τά ξέρει
νύχτα δέ θἄρθει σ'ἄλλα μέρη

—

Τό τραῖνο φεύγει στίς οχτώ
μά σύ μονάχος ἔχεις μείνει
σκοπιά φυλᾶς στήν Κατερίνη
μέσ' στήν ὀμίχλη 5 - 8 (2)
μαχαίρι στήν καρδιά σου ἐγίνη
σκοπιά φυλᾶς στήν Κατερίνη

—

Τα 12 Λαϊκά

~~Τό σοκάκι έχει καϋμό~~

~~Τό σοκάκι έχει καϋμό κι έχω στα μάτια το κενό~~
~~και το κενό και δεν μπορώ διαρκώς διαρκώς που έχει τον καϋμό~~

~~Μιά … στη σιωπή~~

11 Τ' έχει ο Θεός

Εδώ δεν είναι το Πασαλιμάνι φάτσα χαρά μα και κονσέρτο
Σαν μια φωνή ο κόσμος σου με φτάνει από σφυρί κι ξέχασα μορφή
Μα με σου σέρνει ο καιρός Κι όμως σου έχει σου έχει ο Θεός
Πώς έχει και δεν μας ξεχνάει την κάθε σφυρίχτρα του μυαλού (2)
-Εδώ δεν έχει σύρμα και χρυσάφι
ο δρόμος σου αν ... και μυρίζει

12 Φεύγουν οι μέρες κι ο καιρός

Ήρθαν τα βάσανα νωρίς κι όμως και μέχρι δεν μπορείς
πρωί σε σπρώχνει ο καϋμός και βράδυ η σύγνεφα καπνός
φεύγουν οι μέρες κι ο καιρός κι ο ουρανός είναι μικρός
μα να χωρέσει τα φωτιά το δάκρυ ή τα ξενιτιά
Μας σέρνουν το αίμα και το φως
με στην καρδιά να ξέρεις πώς
όσο στη χώρα την σκιάς ύστερα στο γυαλί σωπά
φεύγουν οι μέρες κ.λ.π.

5
4
3
10
9

'57 HONEYMOON (ΜΑΡΙΝΟ-ΜΑΡΙΝΙ) BOOSEY.
'58 PIANO CONCERTO STUDIO SCABPERTON (ΠΑΙΝΤΟΥΝΤ)
BRAÏTHON
ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΤΣΕΡΙΝΑΣ
ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΦΟΙΝΙΣΣΑΙ (Μινωτή)
{FRIBOURG (ΠΑΙΧΟΙ)
Basel

(61)

{2η ΣΟΥΙΤΑ
ορχ. και
χορωδ
ΒΑΡΝΑΛΗ

ΠΑΣΑΚΑΛΙΑ 2 ΠΙΑΝΑ
ΜΠΑΛΛΕΤΟ ΡΑΜΜ
ΜΑΝΝ ?

57 ΜΟΣΧΑ I ΣΟΥΙΤΑ (ΦΕΣΤΙΒΑΛ)
57 ΕΔΙΜΒΟΥΡΓΟ COLLINS DAVIS
& ΚΑΡΝΑΒΑΣ
BOOSEY Dr Roth και Ampenoff
PRICE COPLEY.
AGON.
ΤΟΥΝΕΣ ΟΙΔΙΠΟΔΑ - ΣΟΥΙΤΑ 2 -
IMAGE D'ANTIGONE

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

III. Ο ΥΠΝΟΣ ΣΕ ΤΥΛΙΞΕ.

–

Ο ύπνος σέ τύλιξε
Ο ύπνος σέ τύλιξε
Μέ πράσινα φύλλα ανάσαινες (2)
Σάν ένα δένδρο
Σάν ένα δένδρο
Μέ πράσινα φύλλα ανάσαινες (2)
Μέσα στό ήσυχο φώς, μέσα στή διάφανη πηγή,
κοίταξα τή μορφή σου.
Κλεισμένα βλέφαρα, κλεισμένα βλέφαρα
κιαί τά μαλουκάδα σου χαράζαν τό νερό (2)

–

IV. ΛΙΓΟ ΑΚΟΜΑ

–

Λίγο ακόμα και θά δούμε τίς αμυγδαλιές
ν' ανθίζουν, τίς αμυγδαλιές ν' ανθίζουν, τίς
αμυγδαλιές ν' ανθίζουν.
Λίγο ακόμα και θά δούμε. Λίγο ακόμα καί
θά δούμε, τά μάρμαρα νά λάμπουν, νά λάμ-
πουν στόν ήλιο, τή θάλασσα νά κυματίζη.
Λίγο ακόμα νά σηκωθούμε ~~πιό~~ ~~ψηλά~~ λίγο ψηλότερα
λίγο ψηλότερα, λίγο ψηλότερα.......

–

18-I-68

-2- «Γ. Φ. Α»

Ποίημα: ΜΑΡΙΝΑ
Μουσική: Μ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ

Καθώς τό παιδί, πού σημαδεύεται ἀπ' τήν πρώτη γνώσι τῆς μοναξιᾶς.
Ὁ καιρός κι ἡ ἀπαντοχή, θά κάνουνε συντρίμμια τήν καρδιά μου.
Καί θάχω χάσει γιά πάντα τούς δρόμους, τούς δρόμους μου,
σάν θά μ' ἀνοίξουνε νά βγῶ ἀπό 'δῶ
Θά γυρίζω γυρίζω γυρεύοντάς σε παντοῦ, σέ ἰσοπεδωμένα τοπία, στά κομματάκια ζωειύου τοῦ καθρέφτη, στίς σπαταλημένες μαλιές.
Νά βρῶ ξανά τό πρόσωπό σου, τήν καρδιά μου γυρεύοντας.
Καί θά φιλῶ, καί θά φιλῶ αὐτή τή γλῶσσα πού ἦταν κάποτε δική μας, πού ἦταν κάποτε τό μόνο δικό μας πού μᾶς εἶχε ἀπομείνει;
μέσα στούς ἴσκιους τῶν νεκρῶν χρωμάτων, τῶν νεκρῶν εἰκόνων,
ὅταν οἱ νύχτες μας ἦταν ἁπλᾶ ἐπεισόδια τῆς μεγάλης νύχτας πού ἔφτασε-πρίν πόσον καιρό;

Πῶς νά γκρεμίσω τόν καιρό ἐδῶ μέσα, τίς
σεληνιακές σου διαλείψεις, τ' ἀστρικά σου πηδήματα;
Πῶς νά γκρεμίσω τήν πορεία μου τεθλασμένη,
τήν ἀπρόβλεπτη τροχιά τῆς ἀπουσίας σου;
Μέσα σέ τοῦτο τό ἀφιλίωτο διαστημόπλοιο..
Μέσ' τήν καρδιά τῆς πόλης πού ἦταν κάποτε
δική μου, καί τώρα... τήν ἐξουσιάζουν
τά τάνκς.
Ἑφτάπυλο τό χάος, σιγανό, πολιορκημένο μέ
τό φόβο μέ τά χίλια πρόσωπα.
Οἱ φωνές τῶν σκιάχτων κοπάζουν κάθε
βράδυ στίς πεντέμισυ.
Οἱ σειρῆνες λεηλατοῦν κάθε βράδυ τή σιωπή
Οἱ κοιμισμένοι κάθε βράδυ ἀνεχύαστοι νεκροί
Καί πάλι πάντα, πού εἶναι τά χέρια σου;
Ἡ φωνή σου πού;
Θ' ἀντέξουν οἱ ἀπόψε τά τοιχώματα;
Ἤ θά χυμήξη τό σκοτάδι;
Πῶς νά γκρεμίσω; (3)
Καθώς ἡ πρώτη γνώση τῆς μοναξιᾶς πού
σημαδεύει, ἔφηβο τό παιδί, ἡ ἀπου-
σία σου, ἡ ἀπουσία σου, καρφώθηκε μαχαίρι
κατακόρυφο στό χωροχρονό μου.
Ἄνοιξε ἀπό παντοῦ ξετρελλαμένα στόματα,

ξετρελλαμένα στόματα κι ἀσχήμια πού ἐνέδρευε
νά μέ καταβροχθίση, ὁ πληγωμένος χρόνος σπαρ-
ταράει, σπαρταράει, μ' ἀφύσικα τινάγματα.
Ἡ μελλοθάνατη εἶμ' ἐγώ. Καί γύρω μου, μαζί,
καταμεσής, κατάστηθα, τό χάος στήν καρδιά μου,
αἱμόσυρτες οἱ τροχιές ἀπό τήν ἀθωότητα στό
φόνο, ἀπ' τό φόνο στήν τύψη, στό μοιρολόϊ, κι ἀ-
πό 'κεῖ στόν ἄλλο φόνο
Πῶς νά τραγουδήσω; Πῶς νά τραγουδήσω;
Πῶς νά τραγουδήσω;
Μά κι ἡ φωνή μου π' ἀγαποῦσες μαχαιρωμένη.
Φύκια τῶν οὐρανῶν μέσ' τήν ἀγρύπνια τά
μαλλιά μου π' ἀγαποῦσες, τά χέρια μου, πλο-
κάμια ἀπελπισμένα.
Κι ὅπου κι ἄν ψάξω δέ σέ βρίσκω πιά!
Τετράγωνα κομμάτια σκοταδιοῦ πίσω ἀπ' τά
σίδερα.
Ἡ Ρωμιοσύνη προδομένη!
Προδοσία, μαχαίρι στήν καρδιά!
Τό πλαγιασμένο φῶς μετά τίς δέκα, οἱ θόρυβοι
οἱ ἀνεξήγητοι, οἱ ἀνάσες, ἡ δίχως νόημα
θυσία, ἡ πολιορκία, ἡ ἀπουσία, τό τσιγάρο
τοῦ φρουροῦ.
Καί θά μιλῶ, καί θά μιλῶ, καί θά μιλῶ,

καί θά φιλῶ μουσίκα τάλλη τή γλῶσσα
Πῶς ἄλλαξε αὐτό τό παιδί θά λέγανε ἄλλοι, κοιτῶν-
τας με μέ τό μοναδικό μάτι τοῦ τυφλοί Κύκλωπα,
ζηλῶντας μου, νά τούς φιλήσω γιά ἥρωες.
Κοιμῶντας οἱ ἄλλοι τίς δαιδαλικές νύχτες πού
θά οὐρλιάζη ἀπό παντοῦ ἡ προδοσία, σκεπά-
ζοντας τά λάκκους, τ' ἀεροπλάνα, τό φόβο, τό
βῆμα τοῦ φρουροῦ τίς νύχτες, τίς νύχτες χωρίς
ἐσένα, πού θά οὐρλιάζη ἡ προδοσία ἀπό
παντοῦ, πού θά οὐρλιάζουνε τά συντρίμμια
τῆς καρδιᾶς μου σκορπισμένα σάν τά παιδιά
τῆς Ζηνοβίας, ἀπ' τά πέρατα τῆς γῆς καί
τῆς ἀπόγνωσης.
Γιατί κι ἐσένα θά σ' ἔχω χάσει στό κινούμενο
σκοτάδι τί; ὅπως ἐμένα, ὅπως καί τόν ἀγώνα
πού βάλαν δύσκολος, ἀλλά ὡραῖος, ἦρθε νά
γίνη σαπισμένο σταφύλι.
Χωρίς ἐσένα πιά, Χωρίς ἐσένα πιά, Χωρίς
ἐσένα πιά, κ.λ.π.
Σάν τή πρώτη μοναξιά πού ἡ γνώση τῆς χαρά-
ζει γιά πάντα τό παιδί,
Τό σῶμα μου θά διαλυθῆ, τά κύτταρά μου
ἕνα πρός ἕνα θ' ἀποσυνδεθοῦν, πάνω σέ τοῦτο
τό κρεββάτι, τοῦ Προκρούστη τόν καιρό. Τό σῶ-

μα μου ἡλιακή (ἤ κηλίδα) αχτίδα θά χαραχτῆ γράφοντας τ' ὄνομά σου σ' ὅλους τούς οὐρανούς.

Τά κύτταρά μου ἕνα πρός ἕνα θά κινήσουν νά μπολιάσουν τούς ἀνθρώπους, μέ τήν ἡλικία τῶν ῥόδων, μέ τό μαβί καπνό τοῦ δειλινοῦ πίσω ἀπ' τά σίδερα.

Θά στείλω τά ὄνειρά μου νά ταράζουν τό νοικοκυρεμένου ὕπνο τους. Θά στείλω τό φόβο νά φωλιάση στίς ἀνύποπτες καρδιές τους κι ὅταν βαρεθῆ ὁ ὑπάλληλος γιά καταμέτρηση

— Δραπέτευσε!

Θά ποῦν οἱ ἄλλοι παρεξηγῶντας τό θανατό μου

Καί μόνο ἐσύ θά ξέρης, μόνο ἐσύ θά θυμάσαι τά χέρια μου, τό θολό παράπονο τοῦ σκυλιοῦ ἔξω ἀπό τή φυλακή, τίς κραυγές τῶν παιδιῶν πάνω στήν ταράτσα, τήν ἀπόγνωση τοῦ κινέζικου πορτραίτου.

Τά Ἑλληνικά αἰνίγματα:

— Τί εἶν' αὐτό πού ἀνεβαίνει μέ τά πόδια καί τό κατεβάζουνε μέ κουβέρτα;

Καί μόνο ἐσύ θά ξέρης, πώς, ποῦ, χάθηκε τό κορμί μου

Τί ἔγινε ἡ φωνή μου, τί ἡ ἀγρύπνια μου

Τί ἦχος ἔχει ὁ φόβος καί ἡ ἀπόγνωση

Τί πρόσωπα . . .
Θεέ μου! Τί νά γίνουνε τοῦ κόσμου οἱ
ἀντρειωμένοι;
Μονάχα ἐσύ θά ξέρεις, Μονάχα ἐσύ θά
ξέρεις, Μονάχα ἐσύ θά ξέρεις.
Ἐγώ θά φιλῶ τούτη τή γλῶσσα

—

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ-ΦΥΛΑΚΗ
"ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ"
23. XI. 67
Ἀθῆναι

-3- — ΛΑΪΚΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ —

— ΕΞΙ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ —

Στίχοι: ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ

Μουσική: Μ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ

—

Ι ΤΟ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙ ΕΧΕΙ ΚΑΥΜΟ

—

Τό παλληκάρι έχει καϋμό
καί γω σιά μάτια τό κοιτώ
και τό κοιτώ και δέ μιλώ
απόψε, απόψε πού έχει τόν καϋμο (2)

—

Βδομάδα πάει χωρίς δουλειά
κι έξω κουνίζει και φυσα
χωρίς τσιγάρο και δουλειά
απόψε, απόψε που σφίζει την καρδιά (2)

—

Τό παλληκάρι έχει καϋμό
και τό κοιτώ και δέ μιλώ
τά μάτια του είναι δυό πουλιά
απόψε, απόψε τό δάκρυ του κυλα (2)

—

ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ

ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙ

ΜΑΟΥΤΧΑΟΥΖΕΝ

–

– ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ –

–

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ

ΡΩΜΗΟΣΥΝΗ

ΕΞΙ ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ ΦΕΓΓΑΡΙΑ

ΟΜΟΡΦΗ ΠΟΛΗ

ΜΑΡΙΝΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΧΡΥΣΟΠΡΑΣΙΝΟ ΦΥΛΛΟ

-1- # — ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ —

Τέσσερα Τραγούδια

Μουσική: Μ. Θεοδωράκη

Στίχοι: Γ. Σεφέρη Ταλιάνα 642-502

—

1. ΤΩΡΑ ΠΟΥ ΘΑ ΦΥΓΗΣ

—

Τώρα πού θά φύγῃς πάρε μαζί σου καί τό
παιδί, πού εἶδε τό φῶς κάτω ἀπό 'κεῖνο τό
πλατάνι, μιά μέρα πού ἀντηχοῦσαν σάλπιγγες
κι' ἔλαμπαν ὅπλα, καί τ' ἄλογα ἱδρωμένα
σκύβανε ν' ἀγγίζουν τήν πράσινη ἐπιφάνεια
τοῦ νεροῦ στή γούρνα μέ τά ὑγρά
τους ρουθούνια.
Κι οἱ ἐλιές μέ τίς ρυτίδες τῶν γονιῶν μας,
τά βράχια μέ τή γνώση τῶν γονιῶν μας
καί τό αἷμα τοῦ ἀδελφοῦ μας, ζωντανό στό
χῶμα.
Ἦτανε μιά γερή χαρά, μιά πλούσια τάξη γιά
τίς ψυχές πού γνώριζαν τήν προσευχή
τους.
Τώρα πού θά φύγῃς, τώρα ἡ μέρα τῶν
πληρωμῶν χαράζει
Τώρα πού κανείς δέν ξέρει ποιόν θά σκοτώσῃ

καί πῶς θά τελειώση, πάρε μαζί σου καί τό
παιδί, πού εἶδε τό φῶς κάτω ἀπ' τά φύλλα,
τά φύλλα, ἐκείνου τοῦ πλατάνου, καί μάθε
το νά μελετᾶ τά δέντρα

—

II. ΣΤΟ ΣΤΗΘΟΣ ΜΟΥ ΜΙΑ ΠΗΓΗ

—

Στό στῆθος μου μιά πληγή ἀνοίγει πάλι, ὅταν
χαμηλώνουν τ' ἄστρα, ὅταν χαμηλώνουν τ' ἄστρα,
ὅταν χαμηλώνουν τ' ἄστρα, καί συγγενεύουν
μέ τό κορμί μου.
Ὅταν πέφτη σιγή κάτω ἀπό τά πέλαγα τῶν
ἀνθρώπων, αὐτές οἱ πέτρες πού βουλιάζουν,
αὐτές οἱ πέτρες πού βουλιάζουν, μέσα στά χρόνια
μέσα στά χρόνια ὥσπου θά μέ παρασύρουν.
Τήν θάλασσα, τή θάλασσα ποιός θά μπορέση
νά τήν ἐξαντλήση;
Βλέπω τά χέρια κάθε αὐγή νά γνέφουν
στό γύπα καί στό γεράκι, δεμένη πάνω στό
βράχο πού ἔγινε μέ τόν πόνο δικό μου
Βλέπω τά δέντρα πού ἀνασαίνουν τήν μαύρη
γαλήνη τῶν πεθαμένων, κι ἔπειτα τά χαμόγε-
λα πού δέν προχωροῦν τῶν ἀγαλμάτων.

—

II ΣΟΥ ΣΤΕΛΝΩ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΑΤΑ

—

Μιά νυχτερίδα στή σπηλιά } 2
φυλάει τό σπιτικό μου
Ποιός ἄραγε θά σοῦ τό πῆ
νά μάθεις τόν καημό μου

—

R. Σοῦ στέλνω χαιρετίσματα
κι' ὁ ἄνεμος τά παίρνει
Κι' ἄν πέσουν καί στά κύματα
πίσω ξανά τά φέρνει

—

Μετρῶ τίς ~~[illegible]~~ μέρες πού περνοῦν
κι' αὐτές πού 'σουν κοντά μου
Μά βρίσκω ἴδιο πώς πονοῦν
τά μάτια κι' ἡ καρδιά μου

—

III Η ΠΟΡΤΑ ΜΟΥ ΕΙΝΑΙ ΑΝΟΙΚΤΗ

—

Ἡ πόρτα μου εἶναι ἀνοιχτή
ἄν κάποτε γυρίσης
ξυπνός κι' ἄν δές νά ξεχαστῶ } 2
καί νά μέ ἀλησμονήσης

—

R. Ἔχω νερό γιά νά πλυθῆς
κρεββάτι ἔχω στρωμένο
κι' ὅταν πλυθῆς καί κλειστῆς
ξάπλωσε γιά νά κοιμηθῆς

—

Ἡ πόρτα μου εἶναι ἀνοιχτή
καί τά παράθυρά μου
πέρασε ὅλη μου ἡ ζωή
κι' εἶν' ἄδεια ἡ καρδιά μου

—

IV

—

Κάθε πρωΐ που ξαναρχίζει
γιά έχει πάρει την καρδιά μας
στίς φάμπρικες για έσοδεια
ζυγώνεται στά δάκρυα μας } 2

—

R. Μά ποιός πονάει γιά όλ'αυτά
και ποιός γι'αυτά θά κλάψη;
Ποιός θά φιλήση στό Θεό;
Καί ποιός θά τούτα γράψη;

—

Μες'τά γιαπιά και μες'τή σκόνη
στίς αγορές και στά σφαγεία
κι'άπ'τό στρατό χραγγιλισμοι
και στά παλιά ψυχανουργεία

—

V Σ'ΑΥΤΗ ΤΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑ

—

VI

—

Τό σπίτι μου εἶναι μικρό
καί δέν χωράει ἀγάπη μου
πές μου πού θάρθω νά σέ βρῶ
Τό σπίτι γένει σκοτεινό
κι' ἔχει τήν νύχτα μοίρα του
καί δέ χωράει τόν οὐρανό

—

R. Ζωή μικρή, ζωή πικρή
πληγή μέ τό μαχαίρι
Φτώχεια, φαρμάκια, δάκρυα
Χειμώνα, καλοκαίρι.

—

Τά παραθύρια εἶναι φωλιές
γιά τά πουλιά τήν ἄνοιξη
καί γιά τίς ἄδειες ἀγκαλιές
Κι' εἶν' ἡ καρδιά μου μοναχή
κι' εἶναι τό σπίτι π' ἄφησες
σά νύχτα μέ πολλή βροχή

—

ΛΟΡΚΑ

ΕΠΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Στίχοι: ΦΕΝΤΕΡΙΚΟ ΓΚΑΡΘΙΑ ΛΟΡΚΑ
Μουσική: ΜΙΚΗ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ

Ι ΠΑΝΤΕΡΜΗ

Σκάβουν τό χώμα οἱ πελεκινοί
σκάβουν ζητώντας τήν αὐγή
τήν ὥρα πού στά σκοτεινά
βγαίν' ἡ πάντερμη καί γυρνᾶ
Μαύρη μαυρίλα εἶν' ἡ ψυχή της
κι' ὠχρό μπαμπάκι τό πετσί της
τά στήθεια της σωστά ἀγκάθια
πού τά χτυποῦν χωρίς συμπόνια
— Πάντερμη, τί ζητᾶς ἐδῶ,
μόνη σου, δίχως σύντροφο;
— Κι' ἄν εἶναι κάτι πού ζητῶ
πέ μου τί γνοιάζει ἐσένανε;
Ζητάω ἐκεῖνο πού ζητῶ
Ζητάω τήν ἴδια μένανε
— Πάντερμη, πές ποιός ὁ καϋμός σου;
Ποιός ἀχάριστος καϋμός σου;

— Ποιός ὁ καϋμός μου;
Μαύρη πίσσα 'γίνη ἡ λινή μου ἡ
πουκαμίσσα
καί μέσ' τό σπίτι σάν τρελλή,
σαύρνω τό ξέπλεκο μαλλί.

—

— Παντέρμη λοῦσε τό κορμί σου
λουστοχελίδονο νερό
Κι' ἄσε κυράμου τήν ψυχή σου
ξέσκυνε κάθρη ἀναπαμό
Ἄχου τσιγγάνικες ψυχές
ὁλόμυρφες νεροσυρμές
πίκρες μαζί καί δάμμαλα
σά μουρινοί χαράμαλα } 2

—

— Ποιός ο σκοπός σου ξένε;

Μαζεύω πλάθω τούτα τα λουλούδια

πανομοιότυπα

και κρατώ το στήθι σαν λεπίδι,

σκορπώ το ξεχασμένο βράδυ.

Πουλέρμη δώσε τα χέρια σου

δροσοσταλίδες νερά

Μη φεύγεις μαζί μ' την ψυχή σου

[illegible]

Αχ στα [illegible] ψυχές;

[illegible]

2 { [illegible]

[illegible]

I

Ἄκουσε τὸ ἀστροσάλεμα τῆς νύχτας
Καὶ κρύφτη φοβισμένη πίσω ἀπὸ τὰ χέρια μου
Ἀνοίγω τὴν πόρτα νὰ ἰδῶ:

Ὁ κόσμος λάμπει σὰν ἄστρο.

Ποτὲ δὲν ἄνθισε μιὰ τέτοια νύχτα
Πέρα ὡς πέρα στὸν οὐρανό
Ποτὲ δὲν ἀκουστῆκαν τόσο καθαρὰ
Τὰ τρυφερὰ βελάσματα τῶν ἄσπρων
Ἀρνιῶν ἀπ' τὸν παράδεισο, σὲ ὅλη τὴ Γῆ.

Τὴ στέγη μας ταράζουν κάθε τόσο
Οἱ ξαφνικὲς ἐκλάμψεις τῆς ἀστροφεγγιᾶς.

Ἀνοίγω τὸ παράθυρο καὶ παίρνω
Τ' ἀστροβρεγμένα στάχυα στὴν ἀγκάλη μου.
Χιλιάδες ἔρωτες εἶναι ὁ Θεός!
Χιλιάδες ἔρωτες εἶναι ὁ κόσμος!
Ἔλα ἰδὲς τ' ἄπειρο Μαργαρίτα!

Δεύτερο

* * *

'Ακοῦμε μακρυὰ στὸν 'Ορίζοντα
—Σὰ μουσικὴ ποὺ βροντᾶ σ' ὑπερπόντιες ἀχτὲς—
Τοὺς κρυστάλλινους γύρους τῆς καινούργιας ἡμέρας
Κι' ἀνεβαίνουμε τρέχοντας στοὺς λόφους
Νὰ μποῦμε στὴν ἀτμόσφαιρα τῶν παγωνιῶν!

Τὸ στῆθος μας παλεύει νὰ στηριχτεῖ
Στὴν ἄπειρη φωτεινὴ θάλασσα,
Μὰ ἡ ψυχή μας φυσάει ἀπό παντοῦ
Καὶ φεύγουμε χορεύοντας μὲ χίλια δάχτυλα!

—'Ο κόσμος εἶναι ἀπλός!
'Ο κόσμος εἶναι ἀπλός!

Γυρίζουμε γύρω σὲ μιὰ ὑδάτινη στήλη
Καθὼς τὰ πουλιὰ στὶς τοῦφες τῶν δέντρων!

Τὸ κενὸ μυρίζει καλοκαῖρι
Τὰ βουνὰ ἀχνίζουν στοργή!
Περνοῦμε ἀπὸ λόφο σὲ λόφο
Στίβουμε τὸ χαμόγελό μας στὴ θάλασσα·
Πιασμένοι ἀπ' τὰ μεθυσμένα φουστάνια τοῦ κόσμου
Συγκλονίζουμε τὴ συνείδηση τοῦ Θεοῦ
Κι' ἀναστατώνουμε τὶς κοῖτες τῶν ποταμιῶν,
Τρελλὰ παιδιὰ τῆς Εὔας καὶ τοῦ 'Αδὰμ
Ποὺ ἀπ' τὶς παραμυθένιες χῶρες τοὐρανοῦ
Διαλέξαμε τῆς Γῆς τὸν ἔρωτα!

ΓΩΝΙΑ-ΓΩΝΙΑ

Δημήτρη Χριστοδούλου

Γωνιά,γωνιά σ'άναζητῶ
γωνιά,γωνιά σέ χάνω
κάνω νά βρῶ τά μάτια σου
κι'άπ'τόν καϋμό δέ φτάνω.

°

'Αλλοῦ άπλώνεται δροσιά
κι'άλλοῦ χιονιᾶς σφυρίζει
καί τ'όνειρο ποῦ χάνεται
πάει καί δέν γυρίζει.

°

Γωνιά,γωνιά σέ ζήτησα
γωνιά, γωνιά σέ βρῆκα
σοῦ φίλησα τά μάτια σου
καί στούς καϋμούς σου μπῆκα.

Δεκέμβρης 63

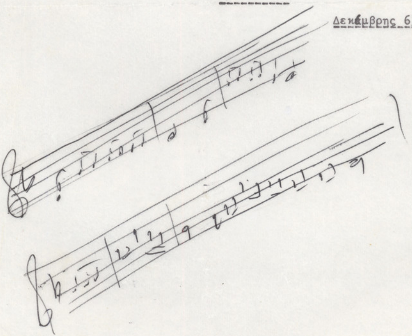

73

ΓΩΝΙΑ-ΓΩΝΙΑ

Δημήτρη Χριστοδούλου

Γωνιά, γωνιά σ'ἀναζητῶ
γωνιά, γωνιά σέ χάνω
κάνω νά βρῶ τά μάτια σου
κι'ἀπ'τόν καημό θά φτάνω.

°

'Αλλοῦ ἁπλώνεται δροσιά
κι'ἀλλοῦ χλωμιάς σφυρίζει
καί τ'ὄνειρο πού χάνεται
πάει καί δέν γυρίζει.

°

Γωνιά, γωνιά σέ ζήτησα
γωνιά, γωνιά σέ βρῆκα
σοῦ φίλησα τά μάτια σου
καί στούς καημούς σου μπῆκα.

Δεκέμβρης 63

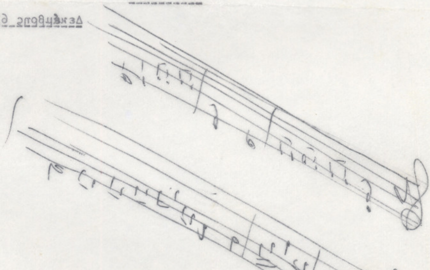

Παραλαβή πρός ἐξέταση

Θ'ΑΦΙΣΩ ΤΗ ΜΑΝΟΥΛΑ ΜΟΥ

Στίχοι.
Δημήτρη Χριστοδούλου

Μουσική.
Μίκη Θεοδωράκη

Θ'ἀφίσω τή μανοῦλα μου
καί τό φιλί μου πίσω
καθώς τ'ἀστέρι πού κυλλᾶ
στήν ξενητιά θά σβύσω.

Θ'ἀφίσω ὅτι ἀγάπησα
τούς δρόμους ποὖχω ζήσει
τούς φίλους καί τή γειτονιά
καί τή γαλάζια δύση.

Μέ πέρνει ἡ πίκρα μακρυά
ἡ φτώχεια μ'ἐρημώνει
καί σένα ἀγάπη τῆς καρδιᾶς
σ'ἀφίνω πίσω μόνη.

Παρατήρηση –   ἐξετάστε

1) όταν με δείτε να σκύψω
2) [illegible] μαλλιά
3) [illegible] και με χάνουν

[illegible] ισχ.

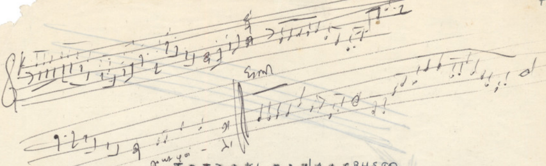

ΤΟ ΤΣΑΚΙ ΕΙΝΑΙ ΣΒΗΣΤΟ

Σ' ἄκουσα σ' ὥρα χαραυγῆς νά σεργιανᾶς στούς δρόμους
καί τό κεφάλι εἶχες γυρτό κι' εἶχες κυρτούς τούς ὤμους
τό μοιρολόϊ ἀργόσυρτος ψαλμός μέσα στά χείλια
καί τή καρδιά - κρυφός καϋμός - τήνε τρυπάει ἡ ζήλεια.

Νά μή στερχθῆς τό σύννεφο γιά συντροφό σου πάλι
οὔτε τό τόξο τοὐρανοῦ κορῶνα στό κεφάλι
σκίσε γλυκά τόν ἔλατο καί πάρτου τό ρετσίνι
γλυκό κρασί μέ τόν καιρό κι ὁ πόνος σου νά γίνῃ.

Εἶναι μακρύς ὁ δρόμος σου κι' ἡ ὑπομονή σου λίγη
κτυπᾶ δειλά τήν πόρτα σου κι ὁ ἀγέρας τήν ἀνοίγει
κι ἄν εἶν' τό τζάκι σου σβηστό κι' ἀρνιέμαι νά τ' ἀνάψω
μοὔγινε χάρη ἀπ' τό θεό νά μήν μπορῶ νά κλάψω.

Πάνος Κοκκινόπουλος

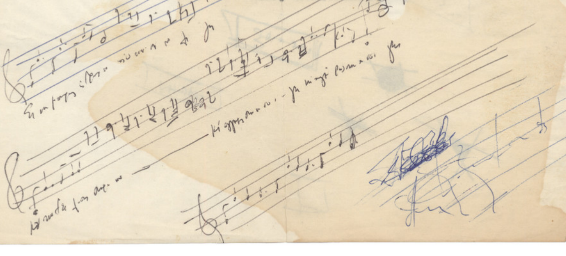

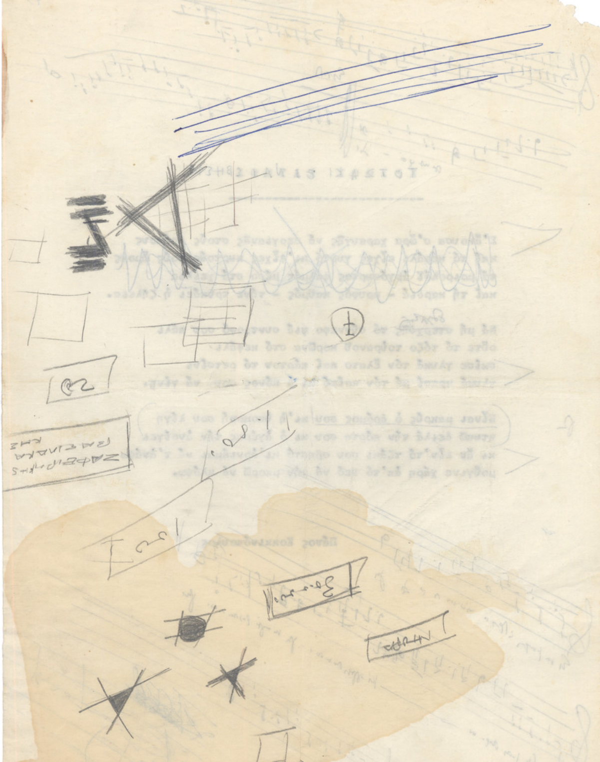

111, RUE NOTRE-DAME DES CHAMPS, PARIS 6E
DAN. 14-66

ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ –
ΚΑΖΑΣ
ΜΑΡΙΑ ΛΙΝΤΑ –

ΕΘΝΙΚΟ

Είναι μικρός ο ουρανός
ο ουρανός είναι μικρός
και σβύνουν τα κεριά μου
και λάμπουν τ' άστρα του
και σβύνουν τα μάτια του
από το βλέμμα μου

Άφησε με φεγγάρι μου
στη [illegible] [illegible] μου
κοντά σου θάρθω πάλι
κοντά σου θάρθω μια αυγή
γιατί σου λέω εγώ
και να με πάρεις πάλι.

Αγάπη μου Αγάπη μου

θα σ' αγαπώ θα [illegible] με το φεγγάρι
θα [illegible] θα [illegible] με [illegible]

Άφησε με φεγγάρι μου
[illegible] [illegible] μου
μέσα στη νύχτα. Μόνο
τα φύλλα παρατηρώ
τον ήλιο καθρεπτίζει
και το όλο μου φιλί μου

76

111, RUE NOTRE-DAME DES CHAMPS, PARIS 6e
DAN. 14-66

[illegible]

[illegible]

ΥΜΝΟΣ ΤΟΥ Ε.Α.Κ

(Ἐμβατήριον)

Στίχοι: ΝΙΚΟΥ ΠΑΛΔΗ　　　Μουσική: ΜΙΚΗ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ

Τή λευτεριά κανείς δέν τήν χαρίζει
τήν πέρνουν οἱ λαοί μέ τό σπαθί
κι'ἐμεῖς νά ζοῦμε σκλάβοι δέν ἀξίζει
ἐμπρός ἡ χώρα μας νά ἀναστηθεῖ.

'Αητός ἄς γίνει κάθε παλληκάρι
τό δίκηο μας ποτάμι καί φωτιά
ὅλοι βροντή, καθένας μας λιοντάρι
κι'ἐμπρός νά πάψει ὁ τρόμος κι'ἡ ψευτιά.

ΡΕΦΡΑΙΝ

Ε.Α.Κ, Ε.Α.Κ, ἐλπίδα μας μονάχη
γιά τή γλυκειά τή λευτεριά
ἐμπρός, ἐμπρός γιά τήν καινούργια μάχη
σέ πολιτεῖες καί χωριά.

'Εμπρός ἡ ἀνθρωπιά νά γίνει νόμος
νά βρεῖ ὁ λαός μας λυτρωμό
ἀνθόσπαρτος, πλατύς νά εἶν'ὁ δρόμος
πού πάει γιά τό σοσιαλισμό.

Φυσικοί
ζω εγώ!

Ο ΕΠΙΖΩΝ

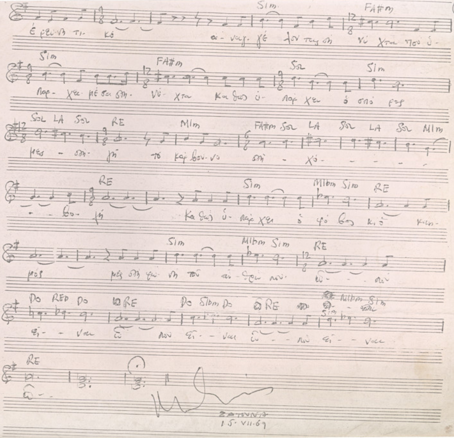
Sim FA#m
Sim FA#m SOL Sim
SOL LA SOL RE MIm FA#m SOL LA SOL LA SOL MIm
RE Sim MIbm Sim RE
Sim MIbm Sim RE
ΖΑΤΟΥΝΑ
15.VII.69

1. Μέσα σ' κήπο κάθισα *
2. Σὲ γέλ' μάννα τοῦ Χριστοῦ *
3. Γλυκοφιλοῦσε Παναγιά *
4. Ἤτουν μπαξές *
5. Μέσα στὴ μικρὴ καρδιά σου *
6. Ἐσοῦ πικραμένο στὴ ψυχή *
7. Ὅσους δὲν πάρει ἡ μοναξιά *
8. Ἔχεις μαῦρα τὰ φτερά *
9. Μοιρολόι σὲ βροχή *
10. Ἀνοίγω τ' ἀστέρια μου (Νυχτ)
11. Πού νταρά γιοφύρια *
12. Ὁ Χάρος νυχτοπερπατεῖ *
13. Μαῦρα πουλιά *
14. Ἔχω ἕνα καημό
15. Κλαίω πικρά μου ἀγάπη
16. Κάνε κουράγιο μοῦ λέει
17. Κάθισα θρηνῶ καί σοῦ φωνῶ
18. Τὴν πόρτα πού δὲν ἄνοιγα
19. Θέλω τὰ παιδιὰ τοῦ λαοῦ
20. Μπήκε ὁ Χάρος στὸ κελλί
21. Ἔξω στὰ σπαρτά κι ὄργωμα
22. Ἀρώς Αλέξη γνωστό
23. Τοῦ Χάρου ἡ μάννα
24. Μάννα τὸ μάννα τούρανοῦ

(1) Μέσα σ' κήπο κάθισα
(2) Σε ξένα μάτια τού Χειμώνα
(3) Προσκυνούσα Παναγιά
(4) Ήσουν μπλαζέ
(5) Μαύρα πανιά
(6) Νύχτα

*

(1) Μέσα στη μικρή καρδιά σου
(2) Έσου πικραμένη στην αυγή
(3) Όσο δεν αργεί η μοναξιά
(4) Έχεις μάτια σα γεράκι
(5) Τα ντροπαλά φεγγάρια
(6) Μουσκεμένη στη βροχή

~~Μαύρα πανιά~~
~~Μουσκεμένη στη βροχή~~

(1) Μέσα σ' κήπο κάθισα Fa
(2) Σε ξένα μάτια τού Χειμώνα Sib
(3) Μαύρα πανιά RB
(4) Απόψε σ' ονειρεύομαι Do
(5) Έχω ένα καημό Do
(6) ο Χάρος νυχτοπερπατεί – do

(1) ~~Μουσκεμένη στη βροχή~~ Τα ντροπαλά φεγγάρια και ...
Μουσκεμένη στη βροχή
(2) Τα ~~ντροπαλά φεγγάρια~~
(3) Έσου πικραμένη στην αυγή
(4) Όσο δεν αργεί η μοναξιά
(5) Έχεις μάτια σα γεράκι
(6) Μέσα στη μικρή καρδιά σου

Μανιάτη ο Χάρος
Προσκυνούσα
Παναγιά

16

Κάνε κουράγιο μή μου πεις

Ναί στό ξηγήσω δέν μπορώ
μά είναι βούρκος το νερό
ένα θολό ποτάμι
είναι φευγάτα τά πουλιά
κι όλες οί μέρες αντηλιά
και σκοτεινιά στό τζάμι

*

ΚΑΝΕ ΚΟΥΡΑΓΙΟ ΜΗ ΜΟΥ ΠΕΙΣ
ΘΑΝΑΙ ΚΟΥΒΕΝΤΑ ΤΗΣ ΝΤΡΟΠΗΣ

2-

Ναί στό ξηγήσω δέν μπορώ
μα νοιώθω νάμαι άπο καιρό
πέτρα στο ξερονήσι
Στόμα σφιγμένο στή σιωπή
δάχτυλα πούχουνε κοπεί
τραγούδι πούχει σβήσει

Κανε κουράγιο μη μου πεις

Ναι στο [illegible] δεν μπορώ
και είναι βούρκος στο νερό
ένα φορό ποταμι
Είναι φευγάτοι [illegible]
Κι όμως [illegible]
Και [illegible]

ΚΑΝΕ ΚΟΥΡΑΓΙΟ ΜΗ ΜΟΥ ΠΕΙΣ
ΘΑΝΑΙ ΚΟΥΒΕΝΤΑ ΤΗΣ ΝΤΡΟΠΗΣ

18

Η ΠΟΡΤΑ

Τήν πόρτα πού δέν άνοιξα
μέσα στή μαύρη νύχτα
[: τήν είχαν κλείσει δυό κλειδιά
καί ή δική σου πίκρα :]

*

ΤΌΝΑ ΤΌΧΕ ΓΥΡΙΣΜΕΝΟ
ΚΑΠΟΙΑ ΜΕΡΑ ΓΥΡΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΤΟ ΑΛΛΟ Τ' ΑΔΕΙΟ ΧΕΡΙ
ΤΟ ΒΑΡΥ ΤΟΥ ΧΩΡΙΣΜΟΥ

 84

Τὴν πόρτα πού δέν ἄνοιξα
Τὴν εἶχε κλείσ' ἡ νύχτα
Καί τά κλειδιά της τἄκρυψε
ἡ λησμονιά κι ἡ πίκρα

*

ΕΙΝΑΙ Η ΠΟΡΤΑ ΚΛΕΙΔΩΜΕΝΗ
ΑΠ'ΤΟ ΧΕΡΙ ΤΟΥ ΚΑΫΜΟΥ
ΚΙ Η ΚΑΡΔΙΑ ΜΟΥ ΣΦΡΑΓΙΣΜΕΝΗ
ΑΠ'ΤΟ ΚΑΫΜΟ ΤΟΥ ΧΕΡΙ ΕΜΟΥ

Η ΠΟΡΤΑ

Τήν πόρτα πού [illegible]

μέσα [illegible]

[illegible]

Καί [illegible]

*

ΤΟΝ [illegible] ΓΥΡΙΣΜΕΝΟ

ΚΑΠΟΙΑ ΜΕΡΑ

[illegible] ΑΔΕΙΟ ΧΕΡΙ

[illegible]

3

ΓΛΥΚΟΦΙΛΟΥΣΑ ΠΑΝΑΓΙΑ
ΜΑΝΝΑ ΜΟΥ Κ'ΟΔΗΓΗΤΡΑ ΜΟΥ
ΚΙ'ΕΓΩ ΣΤΑ ΣΤΗΘΗ ΕΧΩ ΚΑΡΔΙΑ
ΠΟΥ ΛΙΩΝΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΠΙΚΡΑ ΜΟΥ

*

Γιατί ἤσουν μάννα μιά φορά
καί ξέρεις τά ραγίσματα
πού ἔχει ὁ πόνος κι ἡ χαρά
καί τοῦ καιροῦ τά πείσματα

*

Γιατί είσαι μάννα καί πονάς
φέρε τό παλληκάρι μου
στην ξενητειά πού τό πονάς
τό σκοτεινό φεγγάρι μου

*

ΓΛΥΚΟΦΙΛΟΥΣΑ ΠΑΝΑΓΙΑ
ΜΑΝΝΑ ΜΟΥ
Κι' ΕΓΩ ΣΤΑ
ΠΙΚΡΑ ΜΟΥ

*

Γιατί ήσουν μάννα μιά φορά
και ξέρεις τά ραγίσματα
πού έχει ό πόνος κι ή χαρά
και τού καιρού τα πείσματα

(4)

ΗΣΟΥΝ ΜΠΑΞΕΣ

Έχει ο καιρός γυρίσματα
κι ό κόσμος καρδιοχτύπια
[: Κι' απ' τα πολλά δέν μείνανε
φαρμάκια πού δέν ήπια :]

*

ΗΣΟΥΝ ΜΠΑΞΕΣ - ΚΙ' ΕΡΗΜΩΣΕ
ΚΙ' ΗΣΟΥΝ ΠΟΥΛΙ ΣΤΑ ΔΕΝΤΡΑ
ΚΙ' Ο ΠΟΝΟΣ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ
ΜΟΥ 'ΓΙΝΕ ΜΑΥΡΗ ΠΕΤΡΑ

2

Τα λόγια σου ήταν βάλσαμο
μα τώρα είσαι στα ξένα
και η ζωή αγρίεψε
αγρίεψε και μένα

ΗΣΟΥΝ ΜΠΑΞΕΣ

ΗΣΟΥΝ ΜΠΑΞΕΣ – ΚΙ' ΕΡΗΜΩΣΕ
ΚΙ' ΗΣΟΥΝ ΠΟΥΛΙ ΣΤΑ ΔΕΝΤΡΑ
ΚΙ' Ο ΠΟΝΟΣ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ
ΜΟΥΓΙΝΕ ΜΑΥΡΗ ΠΕΤΡΑ

15

Κλάψε πικρό μου σύγνεφο

Κλάψε πικρό μου
σύγνεφο
πάει το παλληκάρι -
μαχαίρωσαν τό δειλινό
καρφώσαν τό φεγγάρι

*

ΠΑΕΙ τώρα μάς τόν πήρανε
της λησμονιάς οί κήποι
ΘΑΡΧΟΝΤΑΙ οί μήνες
οί ΕΝΤΕΚΑ
Κι' ό ΜΑΗΣ θα ΜΑΣ ΛΕΙΠΕΙ

-2.

Σταυρώσανε τόν ἔρωτα
Κόψαν τό κυπαρίσι
σφάξανε τό γλυκό ψωμί
Κι' ἔχει ὁ οὐρανός
ραγίσει

Κλάψε πικρό μου σύννεφο

Κλάψε πικρό

πάει

μαχαίρωσαν το δειλινό

καρφώσαν

*

πάει τώρα μας τον πήρανε

της λησμονιάς οι κήποι

θα'χονται οι μήνες

οι ένδεκα

κι ο Μάης θα μας λείπει

ΚΛΕΙΣΕ ΤΗΝ ΠΟΡΤΑ

(17)

91

Κάποτε θάρθουν νά σοῦ ποῦν
πώς σέ πιστεύουν σ'άγαποῦν
καί πώς σέ θένε
Ἔχε τό νοῦ σου στο παιδί
κλεισε τήν πόρτα μέ κλειδί
ψέματα λένε

*

Κάποτε θάρθουν γνωστικοί
λογάδες καί γραμματικοί
γιά νά σέ πείσουν
Ἔχε τό νοῦ σου στό παιδί
κλεισε τήν πόρτα μέ κλεδί
θαί σέ πουλήσουν

*

Καί ὅταν φτάσουν οἱ καιροί
πού θάχει σβήσει τό κερί
στήν καταιγίδα
υπεράσπισου τό παιδί
γιατί άν γλυτώσει τό παιδί
ὑπάρχει έλπίδα.

ΘΕ ΜΟΥ, ΤΑ ΠΑΘΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

19

Θέ μου τά πάθια τοῦ λαοῦ
τά πάθια τά μεγάλα

θέ μου μεγαλοδύναμε
δῶσε μήν εἶναι κι ἄλλα.

—

Θέ μου ὁ νόμος τοῦ ἄνομου
τόν κόσμο διαφεντεύει
κι ὅποιος κρατάει τό σπαθί
τούς ἄλλους μακελεύει.

—

Εἶχες κι ἐσὺ ἕνα παιδὶ
καὶ στὸ σταυρὸ τὸ εἶδες
ἀλλὰ γιὰ μᾶς χίλιοι σταυροὶ
καὶ χίλιοι σταυρωτῆδες.

Θε μου τα πάθια του λαού
τα πάθια τα μεγάλα
Θε μου μεγαλοδύναμε
δώσε μην είναι κι άλλα.

Θε μου ο νόμος του άνομου
τον κόσμο διαφεντεύει
κι όποιος κρατάει το σπαθί
τους άλλους μακελεύει

ΡΟΔΑ Ν' ΑΝΘΙΣΟΥΝ

(21)

Φαρμάκι μέσα μου κρατῶ
Μιά πίκρα πού μέ λυώνει
πληγώθηκα καί περπατῶ
κι ὁ δρόμος δέν τελειώνει.

*

Ξένος στή στράτα κι ὀρφανός
καί ποῦ νά ξεδιψάσω
πού νά τελειώνει ὁ οὐρανός
καί ποῦ νά ξαποστάσω

*

"Αγιε μου ρίξε μιά βροχή
στῆς ἐρημιᾶς τά βάθη
ρόδα ν' ἀνθίσουν στήν ψυχή
νά γιατρευτοῦν τά πάθη

*

Φαρμάκι μέσα μου κρατώ
Μια πίκρα πού με λυώνει
πληγώθηκα και περπατώ

*

Ξένος στή στράτα κι ὀρφανός
καί πού νά ξεδιψάσω
πού να τελειώνει ὁ οὐρανός
καί πού νά ξαποστάσω

*

ΔΡΟΜΟΣ ΔΙΧΩΣ ΓΥΡΙΣΜΟ

22

Μονάχος τώρα θά βαδίσω
δέν είναι τόπος νά σταθῶ
στό δρόμο τοῦτο κι ἂν χαθῶ
κρατῶ καρδιά νά τραγουδήσω

*

Τραγούδι γιά τήν ξαστεριά
καί γιά τούς νικημένους
τούς φίλους τούς χαμένους
σέ θάλασσα καί σέ στεριά

*

Κι ἂν ἀνταμώσω χαλασμό
καί μέ πονέσεις ἐρημιά μου
θά κρύψω τήν ἀποθυμιά μου
δέν ἔχει ὁ δρόμος γυρισμό

—

ΤΟΥ ΧΑΡΟΥ
Η ΜΑΝΝΑ

Τοῦ Χάρου ἡ μάννα κάθησε
σέ δρόμο κι ἀνηφόρι
κι ἀπ' τόν πολύ ἀναστεναγμό
πῆραν τά σπίτια μαρασμό
τά δέντρα ξεροβόρι.

*

Στέλνει γραφή στήν Παναγιά
καί στόν μονογενή της
τρακόσοι πάνε συνοδειά
καί χίλιοι ἐκρατοῦν τά σπαθιά
ποὖχαν οἱ λογισμοί της.

Μά ἡ Παναγιά κεντάει πουλιά
σέ μαρμαρένια βρύση
κι ὁ γυιός της τῆς χαμογελᾶ.

Τοῦ Χάρου ἡ μάννα δέν μιλᾶ
δέν θά ξαναμιλήσει.

*

Του Χάρου η μάννα κάθεται
σε δρόμο κι ανηφόρι,
κι απ τον πολύ αναστεναγμό
[illegible]

*

Στέλνει γραφή στην Παναγιά
και στον μονογενή της
τρακόσοι πάνε συνοδειά
και χίλιοι εκράτουν τα σπαθιά
πούχαν οι λογισμοί της.

ΜΑΝΝΑ, ΤΟ ΜΑΝΝΑ Τ' ΟΥΡΑΝΟΥ

Μάννα τό μάννα τ' οὐρανοῦ
δέντρο τοῦ παραδείσου
στή ρίζα τοῦ ψηλοῦ βουνοῦ
φύτεψα τήν εὐχή σου

*

Κι ἀπ' τήν εὐχή πού φύτεψα
βγῆκε στό φῶς μιά βρύση
κι ἀπ' τά σκοτάδια γύρισε
πουλί νά κελαηδήσει

*

Μάννα τό μάννα τ' οὐρανοῦ
κι ὄνειρο πού δέ σ' ἔχει
στεῖλε μου πάλι μιάν εὐχή
ὁ πόνος μου ν' ἀντέχει.

*

Μάννα τό μάννα τ' οὐρανοῦ
δέντρο τοῦ παραδείσου
στή ρίζα τοῦ ψηλοῦ
φύτεψα τήν εὐχή

*

Κι ἀπ' τήν εὐχή πού φύτεψα
βγῆκε στό φῶς μιά βρύση
κι ἀπ' τά σκοτάδια γύρισε
πουλί νά κελαηδήσει

*

Η ΑΔΕΛΦΗ ΜΑΣ

ΑΘΗΝΑ

Ήλιος θά βγεῖ
μέσ' ἀπ' τούς κόρφους
πού στενάζουν.

Ήλιος θά βγεῖ ἀπ' τίς φυλακές
καί τίς χαράδρες

καθώς τά μυρμήγκια βγαίνουν
ἀπ' τά ὑπόγειά τους κελλιά.

Ήλιος τετράγωνος
δέ θά μπορέσουνε τά στόματα
τῶν κανονιῶν νά τόν σκοτώσουνε.

Τόν σημαδεύουν
στού φρυδιού του τό δρεπάνι
κι όλο σκοντάφτουν
στό νταμάρι του.

Λεβέντες θά βγούν
από τίς δίπλες τού πόνου μας
λεβέντες μέ χοντρές παλάμες
θά χαρακώσουν τούς μοχλούς
και τά βαρειά μας όνειρα,
χαράζοντας στό κούτελο τής
μέρας :

θέλουμε νά ζήσουμε.

Βιολιά θά βγοῦν
ἀπ' τά τυραννισμένα στέρνα μας
Βιολιῶν χορδές θά γίνουν
τά συρματοπλέγματα
φλογέρες θά γίνουν
τά κόκκαλα τά τρυπημένα
καί θά στηθεῖ χορός ἀνεβαστός.

Παντρεύουμε τήν Ἀλήθεια
παντρεύουμε τή γῆ
τήν καταφρονεμένη, τή μονάκριβη
παντρεύουμε τό γέλιο της
τό γάλα της, τίς φλέβες της

μέ τά παιδιά της.

Εἶχε χαράξει

ὅταν πήρανε τήν ἀδελφή μας Ἀθηνᾶ

γιά ἐκτέλεση.

Ἀποβραδύς τῆς δώσαμε κρυφά

δυό πορτοκάλια μά δέν τἄφαγε.

Τά φίλησε μέ τόση λατρεία

σά νἄκρυβαν στό χυμό τους

ὅλη τήν Ἄνοιξη.

Ὅλα τά Ἰουμερά νειάτα τῆς Γῆς.

Κι ύστερα τάκρυψε μέσα στό
στήθος της
στού κελλιού της τήν άκρη
είχε ζαρώσει σά φοβισμένο σκυλί
ό θάνατος.

Κι αύτή τού φώναζε
έλα τίγρη, αράπη, Τζάκ
ψάχνοντας νά βρεί
τό σκυλίσιο του τόνομα.
"Ελα νά σού δείξω
τά χνάρια τής Αλήθειας

ἔχα νά μυρίσεις τά πορτοκάλια

πού ἔχω μέσα

πού ἔχω μέσα στό στῆθος μου.

Εἶχε χαράξει

Πενήντα ριπές κάρφωσαν

ένα μεγάλο στῆθος

χωρίς νά προσέξουν τά πορτοκάλια

πού χρυσίζαν

κι ὁ χυμός τους

ἀνακατώθηκε μέ τό αἷμα

καί τά κουκούτσια τους

Βρήκανε γῆ τιμημένη

καὶ γιόμισε ὁ τόπος πορτοκαλιές

νὰ κόβεις καὶ νὰ μὴ σώνονται

για τὴν Πρώτη Συμφωνία

6

Τω Χάρω

Ὀκτώβρης

Ὁ χάρος νυχτοπερπατεῖ
καβάλα στό φεγγάρι
ἔχει σπαθί στή μέση του
στόν ὦμο τό δοξάρι

Βαρειά τή πόρτα χτύπησε
καί σείστηκε τό δῶμα
πέσαν τ' ἀστέρια στή σκεπή
καί τά πουλιά στό χῶμα

Πέφτει κι ὁ νιός ἀνάσκελα
σάν μῆλο μαραμένο
καί δίπλωσε τό μπόϊ του
τό μαργαριταρένιο

Βοτάνι φέρνει ἡ μάνα του
νερό ἡ ἀδερφή του
καί τά ξανθά μαλλάκια της
ἡ ἀγαπητική του

Στά πόδια τό βασιλικό
Τά κρίνα στό κεφάλι
καί τῆς καλῆς σου τά μαλλιά
νά βάλης προσκεφάλι

—